

Budżet Gminy
na rok 2026
s. 2

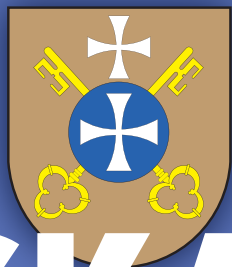

Tradycje
bożonarodzeniowe
w regionie
skalmierzyckim
s. 8-9

Niemojowscy
ze Śliwnik
w noweli filmowej
część 1
s. 10-11

ISSN 1429-2130

gazeta

SKALMIERZYCKA

BEZPŁATNY INFORMATOR GMINY I MIASTA NOWE SKALMIERZYCE

STYCZEŃ, NR 1(386)/2026

107. rocznica Powstania Wielkopolskiego

s. 13

Budżet na rok 2026 uchwalony

Rok 2026 będzie dla Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce czasem intensywnych inwestycji, ale także odpowiedzialnego i bezpiecznego zarządzania finansami. Uchwalony na sesji Rady w dniu 30.12.2025 roku budżet łączy rekordowe nakłady na rozwój z jednoczesnym zmniejszeniem zadłużenia samorządu, co potwierdza jego proinwestycyjny, a zarazem stabilny charakter.

Dochody i wydatki

– solidne fundamenty finansowe

Dochody budżetu na 2026 rok zaplanowano na poziomie 165,4 mln zł, natomiast wydatki wyniosą 162,36 mln zł. Oznacza to nadwyżkę budżetową w wysokości ponad 3 mln zł, która zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań – pożyczek i wykup obligacji.

Dochody bieżące wyniosą 135,9 mln zł, a dochody majątkowe 29,46 mln zł. Największą część dochodów bieżących stanowią:

- udziały w podatkach PIT – 54,8 mln zł,
- udziały w podatkach CIT – 16,7 mln zł,
- podatki i opłaty lokalne, w tym podatek od nieruchomości – ponad 50 mln zł.

Istotną rolę w budżecie odgrywają także środki zewnętrzne – rządowe i unijne – przeznaczone na realizację inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i ekologicznych.

Rekordowe inwestycje

– ponad 41 mln zł na rozwój

W 2026 roku na wydatki majątkowe zaplanowano 41,1 mln zł, co stanowi ponad 25% wszystkich wydatków. Wśród kluczowych inwestycji realizowanych z udziałem środków unijnych i rządowych znajdują się m.in.:

- rewitalizacja zabytkowego dworca kolejowego i jego adaptacja na nowoczesny obiekt użyteczności publicznej,
- budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej,
- budowa stacji uzdatniania wody,
- termomodernizacja budynku MGOPS,

- zwiększenie zasobów terenów zielonych,
- budowa kompleksu sportowego Orlik wraz z infrastrukturą rekreacyjną,
- projekty związane z odnawialnymi źródłami energii i Klaster Energii.

Nie zabraknie także inwestycji drogowych, rowerowych, oświetleniowych oraz wsparcia dla sołectw, które będą realizować zadania wskazane bezpośrednio przez mieszkańców.

Wydatki bieżące

– mieszkańcy w centrum uwagi

Na wydatki bieżące zaplanowano 121,2 mln zł. Znacząca część budżetu przeznaczona została na:

- oświatę i wychowanie – ponad 55 mln zł,
- pomoc społeczną – ponad 10 mln zł,
- dział Rodzina – ponad 10 mln zł, w tym świadczenia rodzinne,
- gospodarkę odpadami komunalnymi – 7,6 mln zł (z dopłatą z budżetu gminy),
- lokalny transport zbiorowy – ponad 3 mln zł,
- ochotnicze straże pożarne – 682,7 tys. zł,
- oświetlenie ulic i dróg – blisko 2 mln zł.

Budżet uwzględni również liczne „projekty miękkie”, w tym programy profilaktyki zdrowotnej, wsparcie organizacji pozarządowych oraz środki do dyspozycji sołectw.

Mniejsze zadłużenie

– większe bezpieczeństwo

Na dzień 1 stycznia 2026 r. zadłużenie gminy wyniesie 18,13 mln zł, natomiast na koniec roku planuje się jego spadek do 14,89 mln zł. Poziom zadłużenia w relacji do dochodów systematycznie maleje i w kolejnych latach prognozy będzie spadał aż do symbolicznego poziomu. Również wskaźniki spłaty zobowiązań pozostają zdecydowanie poniżej dopuszczalnych limitów określonych w ustawie o finansach publicznych, co potwierdza stabilność i bezpieczeństwo finansowe samorządu.

Budżet zgodny ze strategią rozwoju

Budżet na 2026 rok jest spójny ze Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce na lata 2025-2035. To ambitny, ale realny plan, który łączy rozwój infrastruktury, troskę o mieszkańców oraz odpowiedzialne zarządzanie finansami publicznymi. Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do dalszej poprawy jakości życia, wzmocnienia atrakcyjności gminy oraz jej pozycji w regionie.

Przyjęcie uchwały budżetowej na 2026 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2026-2034 to ważny krok w kierunku stabilnego i zrównoważonego rozwoju Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce - podsumował burmistrz Jerzy Łukasz Walczak.

mInstytucja – e-Urząd dostępny całą dobę

Od nowego roku Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce stawia na cyfryzację i ułatwianie mieszkańcom codziennego kontaktu z administracją.

Ważnym krokiem w tym kierunku jest bezpłatna aplikacja mInstytucja, która dostępna jest na smartfony i tablety z systemami Android oraz iOS. To nowoczesne i bezpieczne narzędzie, które po potwierdzeniu tożsamości umożliwia m.in. korespondencję z urzędem czy opłacanie podatków.

Sprawy urzędowe można załatwiać w dowolnym miejscu i czasie – 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Co ważne, miesz-

kańcy mają wybór formy dostępu. Z usług można korzystać poprzez aplikację lub za pośrednictwem strony internetowej: www.eurząd.noweskałmierzyce.pl.

Aplikacja oraz serwis internetowy posiadają ponadto zakładkę dotyczącą odpadów komunalnych, dzięki której można otrzymać powiadomienia o zbliżającym się terminie odbioru.

System gwarantuje pełne bezpieczeń-

stwo i poufność danych. Logowanie odbywa się za pośrednictwem Krajowego Węzła Tożsamości, przy użyciu jednego loginu i hasła. mInstytucja i e-Urząd to wygodny krok w stronę nowoczesnego, dostępnego i przyjaznego urzędu.

Dariusz Smółka

Gmina laureatem Rankingu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej 2025

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce została laureatem Rankingu Gmin Województwa Wielkopolskiego 2025, organizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Zostaliśmy wyróżnieni jako lider powiatu ostrowskiego oraz jeden z liderów w skali całego województwa.

Uroczysta gala wręczenia nagród odbyła się 9 grudnia 2025 roku w siedzibie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Po-

znaniu. W imieniu Gminy nagrodę odebrali burmistrz Jerzy Łukasz Walczak oraz przewodniczący Rady Gminy i Miasta Maksymilian Sztandera.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że ranking nie posiada kapituły oce-

niającej, lecz opiera się na obiektywnych i miarodajnych danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Dzięki temu stanowi rzetelne odzwierciedlenie działań podejmowanych przez samorządy na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, obejmujących m.in. rozwój społeczny i gospodarczy, ochronę środowiska oraz jakość zarządzania.

To wyróżnienie to efekt wspólnej pracy pracowników samorządowych, lokalnych instytucji, organizacji i mieszkańców. Nagrodę odbierałem w imieniu nas wszystkich. Dziękuję za Wasze zaangażowanie i codzienny wysiłek na rzecz rozwoju naszej Gminy – podsumował burmistrz.

Magdalena Kąpielska

Ponad 4,5 mln zł na przewozy autobusowe

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce znalazła się w gronie organizatorów, których wnioski zostały zakwalifikowane do podpisania umowy w ramach naboru o objęcie w 2026 roku oraz w latach kolejnych dopłatą z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Wojewodę Wielkopolskiego Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce otrzyma 1 515 867,00 zł dofinansowania rocznie, co daje łącznie 4 531 191,00 zł w okresie trzech lat (2026–2028). Całkowita wartość zadania wynosi 6 721 266,65 zł, z czego wkład własny Gminy to 2 190 075,65 zł. Umowa będzie miała charakter trzyletni, co zapewnia stabilność finansowania i ciągłość funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego na terenie gminy.

Od 2 stycznia br. uruchomiona zostaje lokalna komunikacja publiczna wraz z dodatkowymi udogodnieniami oraz nowymi liniami komunikacyjnymi, które znacząco ułatwią mieszkańcom dojazd i codzienne poruszanie się po gminie. Kluczową zmianą jest przekształcenie dotychczasowego transportu szkolnego w transport lokalny o charakterze użyteczności publicznej. W praktyce oznacza to, że linie, które do tej pory funkcjonowały wyłącz-

nie jako przewozy szkolne, zostają udostępnione wszystkim mieszkańcom, co znacząco zwiększa dostępność transportu publicznego.

Jednocześnie dowóz dzieci do szkół pozostaje w pełni zabezpieczony. Uczniowie będą korzystać z autobusów wraz z opie-

kunami na dotychczasowych zasadach. Różnica polega na tym, że te same linie funkcjonują teraz jako regularne połączenia lokalne, dostępne również dla pozostałych pasażerów.

Pozyskane środki oraz trzyletnia umowa zapewniają Gminie i Miastu Nowe Skalmierzyce pewność organizacyjną i finansową, a mieszkańcom stabilny i realny dostęp do komunikacji publicznej. Ma to szczególne znaczenie dla mieszkańców sołectw, seniorów, młodzieży oraz osób nieposiadających własnych środków transportu.

Dariusz Berek

Charytatywny Kiermasz Bożonarodzeniowy dla Karolka

Charytatywny Kiermasz Bożonarodzeniowy, który odbył się 7 grudnia 2025 roku w hali sportowo-widowiskowej przy ul. Okólnej, upłynął pod znakiem wsparcia mieszkającego w naszej gminie 8-letniego Karolka Juszcza, chorującego na SMA typu 1 (rdzeniowy zanik mięśni).

Wydarzenie zorganizował Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Jerzy Łukasz Walczak we współpracy z Centrum Kultury oraz Biblioteką Publiczną Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce, a także z gospodarzem wydarzenia – Szkołą Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstańców Wielkopolskich w Nowych Skalmierzycach.

Kiermasz rozpoczęto symbolicznym „zapaleniem” olbrzymich sań św. Mikołaja, które od następnego dnia stały się częścią świątecznej iluminacji miasta na placu zabaw przy ul. Kolejowej. Burmistrz powitał mieszkańców, złożył im życzenia i obdarował najmłodszych drobnymi upominkami.

Świąteczny klimat czuć było w każdym zakątku hali. Tworzyły go zapachy potraw, blask dekoracji oraz bogata oferta licznych wystawców. Program artystyczny wypełniły występy dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich i podopiecznych Centrum Kultury oraz Biblioteki Publicznej. Nie zabrakło

warsztatów dekorowania pierników oraz wizyty wyjątkowych gości – ogromnego pluszowego Renifera, św. Mikołaja i śnieżynki, które wciągnęły najmłodszych do wspólnej zabawy. Uzupełnieniem atrakcji były: warsztaty szycia, kurs pierwszej pomocy, fotobudka 360 a także specjalnie przygotowany kącik do świątecznych sesji zdjęciowych.

Zbiórka środków na leczenie Karolka przyniosła ponad 16 tys. zł. Mieszkańcy chętnie wrzucali datki do specjalnych puszek oraz odwiedzali stoiska organizacji,

które zadeklarowały, że podzielą się swoim zyskiem. – *Dziękuję za obecność, życzliwość oraz serca otwarte na Karolka. Dzisiejsze spotkanie pokazało, że jako wspólnota potrafimy stworzyć wiele pięknych rzeczy, a w czynieniu dobra śmiało możemy konkurować ze św. Mikołajem* – podsumował burmistrz. Obecność chłopca wraz z rodzicami nadała wydarzeniu wyjątkowy, wzruszający charakter, przypominając wszystkim, że za każdą zbiórką stoi konkretna osoba i jej historia, która porusza, jednoczy i mobilizuje do działania.

Kiermasz okazał się sukcesem nie tylko frekwencyjnym. Inicjatywa przyniosła realne wsparcie potrzebującemu dziecku oraz stworzyła przestrzeń pełną ciepła, współpracy i przedświątecznej radości.

Lista wystawców: KGW Biskupice Ołoboczne, KGW Czachory, KGW Gniazdów, KGW Gostyczyna, KGW Kurów, KGW Leziona, KGW Mączniki, KGW Nowe Skalmierzyce, KGW Śliwniki, KGW Węgry, Centrum Kultury oraz Biblioteka Publiczna, Środowiskowy Dom Samopomocy, Klub Senior +, Koło Pszczelarzy Skalmierzyce, Szczep ZHP GRANICA, Klub Motocyklowy ISKRA, Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wlkp.

Magdalena Kapielska

Rok 2025 w Centrum Nauki SOWA w Nowych Skalmierzycach

Miniony rok był dla Centrum Nauki SOWA w Nowych Skalmierzycach czasem niezwykle intensywnej i różnorodnej aktywności. Strefa Odkrywania Wyobraźni i Aktywności (SOWA) stała się miejscem, w którym nauka mocno połączyła się z zabawą.

Już zimą centrum zorganizowało warsztaty dla dzieci i młodzieży, pokazując, jak prawa fizyki działają w praktyce. Wiosną SOWA wyruszyła w plener, odwiedzając świetlice wiejskie z terenu gminy z pokazami naukowymi i warsztatami kreatywnymi, a także zapraszając grupy zorganizowane do udziału w zajęciach poświęconych zmysłom człowieka, energii odnawialnej i ochronie środowiska. W czerwcu centrum świętowało rocznicę swojej działalności. Urodzinowe atrakcje przeniosły uczestników w kosmiczną krainę eksperymentów, pełną pokazów, warsztatów i niespodzianek dla całych rodzin. Lato należało do wakacyjnych półkolonii i swobodnych spotkań z Wami, podczas których odkrywaliście tajniki naszej przestrzeni.

Jednym z najważniejszych wydarzeń był Piknik Naukowy „Szlakiem Ciekawości”,

który okazał się wydarzeniem bezprecedensowym, a dzięki ogromnemu zainteresowaniu mieszkańców już na stałe wpisze się w kalendarz SOWA. Na uczestników czekały liczne stanowiska edukacyjne i pokazy naukowe przygotowane m.in. we współpracy z Centrum Nauki Kopernik w Warsza-

wie, co pozwoliło pokazać naukę w widowiskowej i interaktywnej formie na wielu płaszczyznach.

Jesienią SOWA wprowadziła nowy format - warsztaty rodzinne, w trakcie których dzieci wraz z opiekunami prowadzą doświadczenia, konstruuja modele i odkrywają fascynujące zjawiska otaczającego świata. Odwiedziły nas także naukowczynie, pokazując, że nauka to nie tylko teoria, lecz przede wszystkim pasja i ciekawość. Rok zakończyły się świątecznymi i zimowymi spotkaniami oraz rodzinnymi warsztatami.

W 2025 roku Centrum Nauki SOWA odwiedziło 9 744 osób. Tak wysoka frekwencja potwierdza, że lokalna społeczność chętnie korzysta z atrakcyjnej oferty edukacyjnej centrum, które stało się nie tylko miejscem nauki, ale i spotkań międzypokoleniowych, inspirując do odkrywania świata w sposób twórczy i interaktywny. Warto dodać, że od otwarcia SOWA w czerwcu 2024 roku do końca 2025 roku przestrzeń tę odwiedziło łącznie ponad 12 500 osób.

Marcin Adamski

Inicjatywa „SOWA - Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności” finansowana jest w ramach dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie umowy Nr 1/CNK-SOWA/2021 z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie uruchomienia przez Centrum Nauki Kopernik 50 lokalnych Stref Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) w latach 2021-2028.

Nabór wniosków na Stypendia oraz Nagrody Sportowe Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce

Stypendia oraz nagrody sportowe Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe są przyznawane sportowcom do 26. roku życia. Jest to dodatkowa forma wsparcia zawodników i zachęta do uprawiania sportu przez mieszkańców oraz promocja aktywnego stylu życia.

Wnioski o przyznanie stypendium sportowego przyjmowane są do 10 lutego każdego roku.

Wnioski o przyznanie nagrody burmistrza należy składać w terminie od 15 lutego do 30 października każdego roku.

Stypendium może otrzymać zawodnik, który łącznie spełnia następujące warunki:

1. jest mieszkańcem Gminy,
2. na dzień złożenia wniosku nie ma więcej niż 26 lat,
3. w chwili przyznawania stypendium lub w roku poprzednim

uzyskał co najmniej jeden z następujących wyników sportowych w sportach indywidualnych lub zespołowych:

- a. zajął miejsce 1-5 w mistrzostwach świata, pucharach świata, igrzyskach olimpijskich lub paraolimpijskich,
- b. zajął miejsce 1-5 w mistrzostwach Europy, pucharach Europy, Uniwersjadach,
- c. zajął miejsce 1-5 w mistrzostwach Polski, pucharach Polski, Grand Prix Polski, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży,
- d. zajął miejsce 1-3 w dziecięcych lub młodzieżowych Mistrzostwach Województwa lub lidze wojewódzkiej, tj. obejmującej poziomem rozgrywek całe województwo,
- e. jest zawodnikiem sekcji kadry narodowej lub wojewódzkiej danej dyscypliny sportu (potwierdzone przez odpowiedni Polski Związek Sportowy).

Kasa dla bobasa

16 grudnia 2025 roku w Centrum Aktywności Społecznej „Kolejarz” w Nowych Skalmierzycach odbyła się druga w tym roku uroczystość pn. „Kasa dla bobasa”.

Wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz gminnych inicjatyw prorodzinnych, ponownie zgromadziło najmłodszych mieszkańców gminy wraz z ich rodzicami.

Tym razem wsparcie otrzymało 39 dzieci urodzonych w ostatnich miesiącach – 20

dziewczynek i 19 chłopców. Burmistrz Nowych Skalmierzyc osobiście pogratulował rodzicom narodzin ich pociech, życząc zdrowia, radości oraz wielu pięknych chwil w rodzinnym gronie. Podkreślił również, jak ważne dla samorządu jest wspieranie

młodych rodzin i tworzenie przyjaznych warunków do wychowywania dzieci na terenie gminy.

Podczas spotkania rodzice otrzymali symboliczne czeki w wysokości 1000 zł. Nie zabrakło także miłych upominków – każda rodzina otrzymała książeczkę, ręcznik oraz wyjątkowego pluszowego Misia-Skalmisia, który stał się sympatycznym symbolem gminnego „becikowego”.

Łącznie w 2025 roku wsparcie w ramach „Kasy dla bobasa” trafiło do 80 dzieci.

Magdalena Kąpielska

Tradycje bożonarodzeniowe w regionie skalmierzyckim

W grudniowym numerze „Gazety Skalmierzyckiej” ukazał się artykuł poświęcony tematowi „gwiazdorów”, jakie w okresie świątecznym nawiedzały mieszkańców Gałązek. Styczeń od wielu pokoleń to czas karnawału i zabaw, które były zabronione w okresie adwentu, czyli czasie oczekiwania na Boże Narodzenie.

Postaci gwiazdorów nieodłącznie związane były z regionem wielkopolskim i to właśnie w poznańskim nie Święty Mikołaj, a gwiazdor odwiedzał domostwa, zwłaszcza te, gdzie zamieszkiwały dzieci. W Nowych Skalmierzycach i okolicznych wioskach bywało, że w wigilijny wieczór do domów przychodziło po kilku gwiazdorów, nie zawsze z prezentami, ale często z nieodłącznym atrybutem - różgą nazywaną „szczypliną”. Nazwa tego narzędzia adekwatna była do odczucia bólu, jakiego doświadczało dziecko, które poczuło smak razów na swojej pupie. Dlatego też z reguły dzieci chowały się przed gwiazdoram i w najszybsze domowe zakamarki. Postać gwiazdora, którego wizyty dobrze pamiętam, nie przypominała obecnego Świętego Mikołaja, który jest tak powszechnie promowany w mediach. Każdego gwiazdora charakteryzowała maska przedstawiająca oblicze dostojnego starca. Długa siwa broda, sumiaste wąsy oraz brwi wykonane z waty, na tle rumianych policzków, nieraz tłumiły nieco „procentowy” oddech groźnej postaci, która po nawiedzeniu wielu domów mogła chwiać się na nogach. Na stopach miała dziś już zupełnie nieużywane wysokie buty „filcowe”, niegdyś powszechnie noszone, zwłaszcza na wsiach. Nasz wielkopolski gwiazdor nie nosił czerwonego płaszcza, tylko barani kozuch odwrócony na wewnętrzną stronę, spięty skórzanym pasem. Na głowę nie wkładał biskupiej mitry ani korony, lecz raczej tradycyjną baranią czapę, co w całości sprawiało, że wzbudzał we wszystkich, zwłaszcza dzieciach, respekt i szacunek.

Postać gwiazdora była dość powszechna w Wielkopolsce, która przyjęła wiele zwyczajów z Niemiec – począwszy od choinki wypierającej z czasem staropolskie „podłaźniczki” wieszane pod sufitem w chłopskich chatach. Wszystkie kulturowe zwyczaje wypracowane przez wieki w Polsce, dziś nawet rozbudowywane i wzbogacane przez media czy „chińskie rękodzieło” sprawiają, że dawna atmosfera rodzinnych świąt zastępowana zostaje sztucznymi ozdobami wyrabianymi nie w zaciszu domowego ogniska, lecz przez masowych producentów. Przykładem tych zmian jest drzewko choinkowe, które w przeszłości musiało być w dzień wigilijny przyniesione z lasu żywe i zielone. Najczęściej było to zadanie ojca rodziny, który wraz z dziećmi

przystrajał je bombkami, a raczej piernikami, cukierkami w błyszczących papierkach i jabłkami. Wszystkie te dekoracje miały to do siebie, że podczas świąt zniknęły dyskretnie z gałązek. Nieodłączną ozdobą każdej choinki był kilkumetrowy łańcuch wykonany przez dzieci z pasków kolorowego papieru. Często też te zielone drzewka przystrajane były w bibułkowe ozdoby wyrabiane z zastosowaniem wydmuszek jaj używanych do wypieku ciast. Współczesne bogate choinki zupełnie nie przypominają tych sprzed pięćdziesięciu lat. W połowie lat 60-tych zaczęły pojawiać się na nich lampki elektryczne, które zastąpiły dotychczasowe świeczki. Do ich umocowania stosowane były specjalne metalowe „żabki” lub spiralne druczki obciążone małym jabłkiem dla utrzymania pionu świeczek, które mimo, że w połączeniu z zapachem choinki pozostawiały przyjemną woń, były przyczyną wielu pożarów. Wystrój choinki wzbogacany był zawsze watą imitującą śnieg oraz lametą i błyszczącymi „włosami anielskimi”.

Wigilia świętego Andrzeja – początek magii Świąt Bożego Narodzenia

Choinka, gwiazdor i wieczerza wigilijna to nierozłączne zwyczaje, które na trwałe wpięły się w polską tradycję i kulturę, a choć związane z religijnymi świętami Bożego Narodzenia, kulturowane są także w środowiskach nie związanych z wiarą chrześcijańską. W ostatnich latach nastąpił niebywały zwrot kulturowy i święta te nazywane są także rodzinnymi, gdyż łączą wszystkich Polaków, którzy przybywają do ojczyzny, by w kręgu rodziny przeżywać święta radości, miłości i pojednania. Polska jest krajem, w którym te dni przeżywane są w sposób wyjątkowy i nigdzie nie spotykany. Były jednak lata w naszej powojennej historii, kiedy zamierzano wymazać je z naszej tożsamości i świadomości. Nawet zwykły karp stał się wrogiem ludu pracującego i musiał być zastępowany znacznie skromniejszym śledziem. Szczególnie w okresie PRL-u media i tzw. czynniki społeczne starały się wymazać z naszej tradycji religijny charakter tych świąt, a sowiecki „Dziadek Mróz” przychodzący w Nowy Rok miał zastąpić naszego poczciwego „gwiazdora” czy Mikołaja. Od roku 345, gdy w Kościele chrześcijańskim rozpoczęto obchodzenie Świąt Bożego Narodzenia, ustanowiony był adwent, czyli czas oczekiwania na pamiątkę narode-

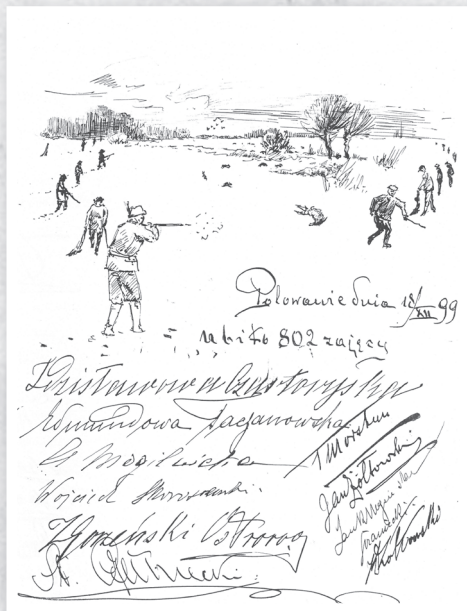
nia Zbawiciela w Betlejem. Formy tego okresu nieraz ulegały zmianom, ale zawsze obejmowały one cztery niedziele przed 25 grudnia, który jako dzień zimowego przesilenia słonecznego i rozpoczęcia się wydłużania dnia, ustanowiono pamiątką narodzenia Nowego Życia. W kalendarzu chrześcijańskim okres ten rozpoczynał się po dniu męczennika św. Andrzeja. Dzień ten w naszej kulturze związany był z ludowymi zwyczajami kulturowymi w środowisku wiejskim, a w okresie międzywojennym rozszerzał się w wielu środowiskach, zwłaszcza wśród młodszych. Był to więc czas wróżb i powszechnej zabawy przy muzyce i laniu wosku. Zwyczaj ten gromadził szczególnie młode panny, które z kształtów wylanych przez oczko klucza wróżyły sobie przyszłość i szansę na zamążpójście.

Święty Mikołaj a dziecięce bucki

Czas zabaw andrzejkowych mijał szybko, a rozpoczynający się czas adwentu przerywał dzień 6 grudnia, kiedy zgodnie z kalendarzem obchodzono dzień Św. Mikołaja. Już chyba zupełnie zanikł zwyczaj znany przez moje pokolenie, a związany z wigilią tego dnia. Otóż należało wtedy dobrze wyczyścić swoje buty, gdyż to właśnie do nich w nocy św. Mikołaj miał włożyć słodki upominek. W tym czasie słodczyce nie były dostępne codziennie, dlatego też skromne upominki od Mikołaja sprawiały wielką radość.

W minionych latach okres adwentu był czasem oczekiwania na Boże Narodzenie. Sprzyjała temu także polityka powojennych władz państwowych, które za wszelką cenę starały się wymazać z polskiej tradycji religijny charakter tych świąt. Czas adwentu wspominany był jedynie w kościołach, gdzie codziennie wczesnym porankiem odbywało się nabożeństwo zwane „roratami”, a szczególnym znakiem tego czasu była zapalona świeca symbolizująca Maryję i czas oczekiwania na Boże Narodzenie. Nie był też znany obecnie powszechny zwyczaj zapalania czterech świec na wieńcu adwentowym, gdyż zo-

stał on zapożyczony z kościołów niemieckich.

Adwent w Polsce to też czas przygotowania domów na nadchodzące święta. Przystępowano więc do wielkich porządków, mycia okien i prania bielizny pościelowej tak, aby na święta wszystko było odświeżone. Powszechne w tym czasie było pranie i krochmalenie pościeli, która w celu wysuszenia była powieszana w kuchni. Tuż przed świętami należało też wypastować podłogi, do czego stosowana była specjalna czerwona pasta. Już w połowie grudnia w wielu domach, szczególnie na wsi, należało dokonać „świniobicia”, aby w czasie świąt i karnawału można było uraczyć się swoimi wyrobami, a zapach wiszącej na strychu wędzonej kiełbasy kusił przez wszystkie świąteczne dni. Swojskie kiełbasy, kaszanki, salcesony i wątrobianki były głównym daniem świątecznym – oczywiście poza dniem wigilijnym. Kolarce w gronie rodzinnym nie były tak uroczyste, jak obecnie. Kanon wigilijnych dań stanowiły zupa z suszonych owoców, zupa grzybowa, kapusta z fasolą i grzybami, makielki, śledź w śmietanie czy dorsz w zalewie. W każdym domu musiały być opłatki i choinka. W powojennych latach Boże Narodzenie obchodzono w zaciszu domowym, a jedynie wymarsz na pasterkę i blask świeczek palących się za oknami domów były zewnętrzny znakiem oczekiwanego czasu.

Po świętach Bożego Narodzenia szybko nadchodził koniec roku i noc sylwestrowa. Był to czas rozpoczęcia karnawału, który obecnie jakby zanika w kulturowej świadomości młodych pokoleń, gdyż ciężar świątecznego czasu przeniósł się na okres przedświątecznych zakupów w centrach handlowych, gdzie już od połowy listopada witają nas świąteczne dekoracje i dźwięk zachodnich melodii. Dostrzec więc można narodzenie się nowej tradycji świętowania Bożego Narodzenia, która nabiera charakteru bardziej świeckiego, gdzie głównym elementem są bogate dekoracje, jednokolorowa choinka, bogate prezenty, a często też wyjazd na wakacje w góry

lub na południe Europy. Sylwester w naszym mieście zazwyczaj związany był z zabawą organizowaną w świetlicy na dworcu kolejowym. Sala na 240 osób przystrojona dekoracjami z karbowanej bibuły, parkiet posypany startym woskiem, aby łatwiej było tańczyć oraz zespół orkiestry na scenie to stały element sylwestrowej zabawy. Podawano kawę z pączkami, bigos z kiełbasą i flaczki, a każdy „stolik” przynosił swoje specjalności i dużą ilość płynów wysokokalorycznych. Zabawa trwała do białego rana, a goście na zupełnie słabych nogach wracali do domów pieszo. W powojennym czasie prawie w każdą sobotę sala dworcowa (chyba jedyna w tym czasie) wykorzystywana była na zabawy karnawałowe organizowane przez zakłady pracy, związki zawodowe czy kluby sportowe.

W dniu 6 stycznia przypada święto Trzech Króli, powszechnie obchodzone w Kościele już od pierwszych wieków chrześcijaństwa. W Polsce a także w naszym regionie przed laty kultywowany był zwyczaj kołędników odwiedzających nasze domy. Jeszcze z lat młodości pamiętam, że w tym dniu kołędowali trzej królowie z orszakiem przebierańców, wśród których nie mogło zabraknąć postaci diabła, anioła czy kostuchy. Każda z tych postaci recytowała swoją rolę według jednego wzorca przechodzącego z pokolenia na pokolenie. Kołędnicy nawiedzali domy, a po odegraniu inscenizacji odczeczki zbierali podarki. Tradycja ta już chyba zupełnie znikła w naszym regionie.

Okres Bożego Narodzenia – polowanie czas zacząć

Gdybyśmy próbowali porównać święta Bożego Narodzenia w dworze ziemiańskim i w zwykłej chłopskiej chacie zwłaszcza w XIX w. czy okresie międzywojennym, łatwo dostrzeżlibyśmy zasadnicze różnice. W czasie, gdy we wsi przygotowywano w jednej izbie tradycyjne postne dania z płonów pól i ogrodu, we dworze kuchmistrze przez wiele dni piekli dziczyznę czy marynowali ryby w galarecie z pańskiego stawu. Już od pokoleń łowiectwo i hodowla ryb zarezerwowana była tylko dla dworu. W każdym prawie majątku ziemskim utrzymywana była posada boroowego, który z pomocą leśniczych dbał o dobrostan pańskiego lasu. Jego troską były nie tylko drzewa, ale także zwierzęta, na które można było urządzać polowania w określonych terminach – w polskiej tradycji ziemiańskiej był to okres świąteczny i karnawał. W większych majątkach, które miały duże tereny leśne, polowania urządzano tuż przed świętami, dostarczając tym samym dziczyznę na świąteczne stoły. W naszym regionie polowania organizowano w znacznie mniejszym zakresie, gdyż nie wszystkie dwory dysponowały terenami łowieckimi. Nie znaczy to, że okoliczni ziemianie nie uczestniczyli w spotkaniach łowieckich w innych dworach. Posiadam informacje o polowaniach w Ociążu, organizowane w lasach Kwiatkowa.

W każdym dworze znajdowała się księga gości, do której wpisywali się odwiedzający pałac i rodzinę gospodarzy. Do tejsze księgi wpisywali się także uczestnicy polowań, odnotowując nazwiska uczestników, liczbę padłych zwierząt oraz nazwisko króla, który szczycił się największą liczbą upolowanych sztuk. Z zachowanej księgi gości pałacu w Golejewku – rodzinnego domu dwóch pań Niemojowskich z domu Czarneckich – możemy zapoznać się z przebiegiem i nazwiskami uczestników świątecznych polowań, jakie organizowano w dobrach należących do Golejewka. Najstarsze dane pochodzą z polowania w dniu 12 grudnia 1895 r. Padło wtedy 547 zajęcy, 1 lis i 1 rogacz. Królem polowania został hr. Bolesław Bniński z trofeum liczącym 75 zajęcy. Kolejne zachowane dane pochodzą z 18 grudnia 1899 r., kiedy upolowano 802 sztuki zajęcy. Zorganizowane w Golejewku polowanie noworoczne w dniu 3 stycznia 1907 r przyniosło 800 sztuk ubitych zajęcy, a uczestniczyli w nim przedstawiciele znanych rodów szlacheckich – Zdzisław i Elżbieta Czartoryscy, hr. Xawery Drucki Lubecki, Franciszek Przyłuski, Stanisław Breza, Olgierd Czartoryski oraz Tadeusz Szaniecki. W dniu 3 i 4 stycznia 1898 wynik trzech polowań zamknął się liczbą 1492 sztuk zajęcy. W pierwszym dniu padło 694 zajęcy, a królem polowania został Tadeusz Morstin. Drugiego dnia padło 566 zajęcy, a królem został hr. Stanisław Łącki. W trzecim polowaniu padło 193 zajęcy, a królem łowów został hr. Mieczysław Dąbski. Najstarsze informacje o polowaniach w dobrach Golejewka pochodzą z roku 1890. Upolowano wówczas (w dniu 7 stycznia) 609 zajęcy, w dniu 8 stycznia w dobrach pobliskiego Krasnolipska padło 203 zajęcy i 9 królików. W dniu 9 stycznia w lasach Pakosławia upolowano 309 zajęcy, 3 króliki i 1 lisa. Zakończone 4-dniowe polowanie na terenach Słupi przyniosło 597 zabitych zajęcy. W polowaniach tych królami zostali odpowiednio hr. Ostrowski-Gorzeński, Edward Kurnatowski, Jan Żółtowski i Zygmunt Kurnatowski. Przytoczone powyżej informacje o przebiegu polowań w rejonie Golejewka obrazują, jak mogły przebiegać dni świąteczne i karnawałowe w dobrach ziemiańskich. W polowaniach z reguły uczestniczyli też wynajęci okoliczni włościanie, których zadaniem była tzw. nagonka, czyli płoszenie zwierzyny i naganianie jej, by mogła stać się łupem myśliwych. Upolowana zwierzyna trafiała na pałacowe stoły, wzbogacając menu świątecznego biesiadowania. W polowaniach w dobrach Golejewka często uczestniczyła rodzina spokrewnionych z Czarneckimi Niemojowskich ze Śliwnik, dlatego też w księdze gości możemy znaleźć wpisy jej członków, a dzięki temu mamy zachowane oryginalne autografy wszystkich Niemojowskich. Tradycją karnawałowych spotkań i polowań były konne kuligi, podczas których odwiedzano pobliskie dwory, co z reguły kończyło się sutym biesiadowaniem.

Niemojowscy ze Śliwnik w noweli filmowej Część 1

Na temat zasłużonej nie tylko dla regionu skalmierzyckiego rodziny Niemojowskich napisano już wiele. Doczekała się ona licznych opracowań poświęconych zarówno jej poszczególnym przedstawicielom, jak i rodowej siedzibie w Śliwnikach. Jak dotąd nikt jednak nie zwrócił uwagi na to, że przed czterdziestoma laty Wincenty i Jadwiga Niemojowscy oraz ich dzieci Jadwiga i Jan Henryk zostali bohaterami noweli filmowej!

Mało znany utwór sprzed czterech dekad

W marcu 1986 roku czasopismo „Dialog. Miesięcznik poświęcony dramaturgii współczesnej” opublikowało tekst napisany przez związaną z regionem ostrowskim znaną pisarkę Jadwigę Żylińską z domu Michalską (1910-2009). Nosił on dość zagadkowy i nieco sensacyjny tytuł: „Strzały o zachodzie słońca. Nowela filmowa”¹. W jego „Introdukcji” autorka napisała:

„Od czasu do czasu dostaję odbitki ksero artykułów o moich stronach rodzinnych, które dawno opuściłam i rzadko odwiedzam. Niekiedy znajduję w nich wzmianki o moim ojcu, powstańcu wielkopolskim, lekarzu i społeczniku.

Pewnego razu dostałam taką odbitkę o strajku robotników rolnych, fernali, jak u nas w Wielkopolsce mówiono. Byli zabici i ranni. Ojciec mój pojechał opatrzeć rannych i jednego skierował do szpitala. Z tej racji właśnie przysłało mi ów artykuł.

I wtedy ożyły w mojej pamięci sprawy, jakie wydarzyły się w moim dzieciństwie i odbiły echem o ściany naszego domu, i choć zdawały się całkowicie zapomniane, teraz podniosły się jak fantomy i zaczęły wieść samodzielną egzystencję. Albowiem na owej odbitce bynajmniej się nie skończyło. Parę lat później doszła do tego relacja Julietty o wyznaniu, jakie zrobiła jej panna Amelia, heroina tej opowieści.

Pannę Amelię pamiętałam dobrze, jako że widywałam ją – z przerwami – w ciągu wielu lat, zarówno przed jak i po wojnie”.

Lektura powyższych słów może budzić pozornie uzasadnione wątpliwości, jaki związek z Niemojowskimi ma wspomniany utwór? Mowa w nim przecież jedynie o strajku robotników rolnych, który miał miejsce w sierpniu 1922 roku, a do wspomnianych przez Jadwigę Żylińską tragicznych wydarzeń, które pociągnęły za sobą ofiary w postaci zabitych i rannych, doszło wówczas nie w Śliwnikach, lecz w majątku ziemskim w Górninie. Ponadto autorka wymienia dwie bliżej nieokreślone kobiety o imionach Ju-

lietta i Amelia, spośród których ta ostatnia jest główną bohaterką jej opowieści, a które trudno połączyć z rodziną Niemojowskich ze Śliwnik.

Jak dotąd nikt zresztą nie zadał sobie trudu, by spróbować zlokalizować wszystkie miejsca akcji przedstawione w noweli „Strzały o zachodzie słońca”. Przesłoniła je

Wincenty Niemojowski
w mundurze pułkownika Wojsk Wielkopolskich
Maciej Kowalczyk, „Zburzona codzienność 1914-1918”,
Ostrów Wielkopolski 2015

zawarta w niej tragiczna scena wspomnianego strajku w Górninie, która na dalszy plan zepchnęła inne, także rzeczywiste wątki opisane w utworze. Za przykład niech posłużą słowa Witolda Banacha, zajmującego się opisywaniem dziejów literatury związanej z Ostrowem, który w jednej ze swoich publikacji stwierdził na temat noweli:

„[...] autorka nawiązuje do wypadków autentycznych, opartych na własnych spostrzeżeniach z lat ostrowskich. Nowela jest melodramatyczną historią nieszcześliwej miłości wpisanej w autentyczny kontekst społeczny, jaki rozegrał się w okolicach Ostrowa. Chodzi o strajk robotników rolnych na początku lat 20., który miał miejsce

w Górninie i okolicy. Część akcji rozgrywa się także w powiatowym mieście (Ostrowie nie wymienionym z nazwy), opisana historia wplotła się w dom rodzinny autorki”².

Zgodzić należy się jednak ze stwierdzeniem, że „Strzały o zachodzie słońca” oparte są na spostrzeżeniach Jadwigi Żylińskiej z czasów jej młodości przeżytej w Ostrowie. W tej noweli filmowej autorka podkreśla zresztą wprost związku swojego ojca z przedstawionymi wydarzeniami i osobą Amelii – głównej bohaterki, która zmaga się z problemami natury psychicznej. Jak pisze Jadwiga Żylińska, także znająca tę postać osobiście:

„Ojciec mój pełnił w owym czasie – było to w niejaki czas po wojnie polsko-bolszewickiej – służbę jako lekarz wojskowy, gdy poproszono go do panny Amelii [...] Ojciec jeździł jeszcze kilkakrotnie do panny Amelii i pomógł jej na tyle, że nie trzeba było jej nigdzie odwozić, po czym jak zwykle popadła w apatię”.

Ojcem Jadwigi Żylińskiej był zasłużony lekarz Kazimierz Michalski (1883-1956), a jedną z jego pacjentek – Jadwiga Niemojowska (1895-1981), córka Wincentego Bonawentury Nepomucena Leopolda Niemojowskiego (1854-1926) oraz Jadwigi Marii Anny Bogusławy Izabeli z Kwileckich (1861-1943). I to panna Niemojowska w noweli „Strzały o zachodzie słońca” została sportretowana pod imieniem Amelia, a większość wydarzeń opisanych w tym utworze rozgrywa się w Śliwnikach. Ten majątek ziemski i jego mieszkańców Żylińska ukazała dość wiernie w rozdziale pierwszym, zmieniając jedynie imiona i nazwiska bohaterów.

Niemojowscy i ich rezydencja na kartach literatury pięknej

„Zacznę, jak przystało na opowieść retro, od miejsca, dokoła którego toczyła się akcja. Był to pałac. Pałac z czerwonej cegły, taki, jakie można spotkać w Wielkopolsce i na Śląsku, z wieżyczką o paru kondygnacjach, na samym wierzchołku z małymi okrągłymi lukarnami. Pałac od paru wieków znajdujący się w tej samej rodzinie świadczył o gustach następujących po sobie pokoleń, a także o zmiennych losach poszczególnych członków, mniej lub bardziej uwikłanych w historię narodową.

W sali jadalnej zastawionej meblami mahoniowymi Sheraton królowały na ścianach portrety rodzinne, wśród nich Henryk

1 J. Żylińska, *Strzały o zachodzie słońca. Nowela filmowa*, „Dialog. Miesięcznik poświęcony dramaturgii współczesnej”, rok XXXI, nr 3 (354), marzec 1986, s. 65-75. W 2000 roku utwór Jadwigi Żylińskiej został wydany ponownie – tym razem w jednej z publikacji Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego wchodzącej w skład serii: „Biblioteka Ostrowska”. Zob. J. Żylińska, *Miasteczko rodzinne*, Ostrów Wielkopolski 2000, s. 144-165.

2 W. Banach, *Ostrów pod znakiem pegaza. Literacki przyczynek do dziejów miasta*, Poznań – Ostrów Wielkopolski 2005, s. 134.

Dąbrowski, chluba rodu, acz przodek po kądzieli, w mundurze generała wojsk polskich. W buduarze obitym jedwabną tapetą, przywiezioną z Francji w końcu dziewiętnastego wieku, ale już żelazną koleją, znajdowały się najcenniejsze pamiątki z epoki napoleońskiej. Sekretarzyk z drzewa mahoniowego z Martyniki, według tradycji należący do Josephiny Beauharnais, nabyty na aukcji w Paryżu przez dziadka obecnego właściciela. Wśród miniatur dam i kawalerów biorących udział w epopei napoleońskiej był też marszałek Davout, wcale nie krewny, lecz odziedziczony po prababce, z którą niejedną noc, wyrażając się eufemistycznie, przebalował.

Gabinet pana domu zdobyły sztychy angielskie i broń myśliwska firmy Halland & Halland. Dokoła pałacu rozciągał się park przechodzący w iglasty gąszcz, nieprzenikalny dla wzroku. W świerkowym lasku była kamienna płyta z wyrytymi inicjałami i roczną datą śmierci przodka poległego po powstaniu w jakiejś potyczce czy incydencie, kiedy przedzierał się z Wielkopolski w okolice, gdzie jakoby jeszcze tliło się powstanie. Płyta ta przeznaczona była na sarkofag, lecz, że zwłok nigdy nie odnaleziono albo nie sprowadzono, stanowiła raczej symbol niż grobowiec, jeszcze jeden znak klęski, acz pełen chwały. Z drugiej strony parku, przeciwległej do gąszczu świerkowego, rozciągały się rozkoszne kwietniki i klomby róż, alejki i dróżki obrośnięte kwitnącymi krzewami, jedna chińskim jałowcem. Klomby i gazony przechodziły w rozległą polanę, usianą kwiatami, niczym tło mille fleurs na gobelinie.

W tej scenerii, jak z telewizyjnego serialu angielskiego, mieszkali starsi państwo z dwojgiem dzieci (starszy syn, żonaty, mieszkał w sąsiednim majątku) – synem Józkiem i córką Amelią cierpiącą na ataki szaleństwa. Jeżeli ataki nie były zbyt groźne, opiekę nad chorą przejmowali Piwowarczykowie, stary kamerdyner z żoną, i pilnowali jej dniem i nocą strzegąc, by nie zrobiła sobie i drugim, lecz przede wszystkim sobie, nic złego. [...]

Nigdy nie doszłam, co prawda specjalnie nie dociekałam, dlaczego starego pana nazywano pułkownikiem i w jakiej armii dosłużył się tego stopnia – chyba nie w napoleońskiej. Raczej w powstaniu sześcioletniego trzeciego roku, a może wprost prze-

ciwnie był pułkownikiem w armii pruskiej? Powszechnie wiedziano, że był społecznikiem i działaczem, potomkiem powstańców, a nawet lewego skrzydła powstańców, prawnikiem albo pra-prawnikiem deputowanego z Koła Kaliskiego. Na ciemnym surducie nosił jakieś odznaczenia – może był Kawalerem Maltańskim? – i nade wszystko sobie cenił, gdy tytułowano go pułkownikiem, co chętnie czyniono”.

Pałac w Śliwnikach na pocztówce z początku XX w.
Ze zbiorów Macieja Kowalczyka

Pomimo tego, że w przytoczonym fragmencie noweli Jadwigi Żylińskiej nie pada nazwa Śliwniki, a postacie występują pod zmienionymi imionami bądź nazwiskami, nie można mieć wątpliwości, że pisarka przedstawiła rodzinę Niemojowskich i ich pałac. O Amelii-Jadwidze już wspomniano; jej brat Józio to z kolei Jan Henryk Niemojowski (1883-1942), zaś „stary pan”, którego nazywano pułkownikiem, to Wincenty Niemojowski, który za zasługi w pomocy weteranom powstania styczniowego oraz za działalność niepodległościową został w styczniu 1919 roku mianowany pułkownikiem honorowym weteranów 1863 roku³.

Pozorne zaskoczenie może budzić wymienienie wśród przodków „po kądzieli”

bohaterów noweli słynnego generała Jana Henryka Dąbrowskiego (w jednej ze swoich publikacji wspomniany już Witold Banach zastanawiał się: „kim był potomek Jana Henryka Dąbrowskiego mieszkający w Ostrowie, o którym nie wspomniał żaden historyk”⁴). Ta informacja genealogiczna podana przez Jadwigę Żylińską także znajduje jednak potwierdzenie w rzeczywistości, jako że żona Wincentego Niemojowskiego – Jadwiga z Kwileckich – była w prostej linii prawnuczką generała znanego z naszego hymnu narodowego⁵.

O niesamowitym stopniu szczegółowości autorki noweli „Strzały o zachodzie słońca” w opisie mieszkańców śliwnickiego pałacu może świadczyć fakt, że autentyczne są nawet wymienione w cytowanym fragmencie postaci Piwowarczyków: „starego kamerdynera z żoną”, którzy opiekowali się panną Amelią! Długoletnim kamerdynerem u Niemojowskich był bowiem Jan Pilarczyk (ur. w 1871 roku), żonaty początkowo z Marią Elżbietą Teresą Traeger (1869-1913), a po jej śmierci – z młodszą od siebie o ponad dwie dekady Wandą Kubiak (ur. w 1892 roku)⁶.

Cytowany opis nie jest oczywiście pozabawiony informacji nieścisłych. Przykładowo, budynek pałacu nie mógł „od paru wieków” znajdować się w posiadaniu Niemojowskich, ponieważ dopiero w połowie XIX stulecia zbudował go stryj Wincentego – Jan Nepomucen Niemojowski (1803-1873). Zagadkowa jest ponadto wzmianka o znajdującej się w pałacowym parku „kamiennej płycie z wyrytymi inicjałami i roczną datą śmierci przodka poległego po powstaniu”. Te drobne nieścisłości nie mogą jednak przesłonić tego, że autorka noweli „Strzały o zachodzie słońca” przedstawiła rzetelnie znaną sobie osobie rodzinę Niemojowskich i jej rezydencję.

W utworze tym Jadwiga Żylińska skupiła się na osobie panny Amelii, która „[...] u siebie, w swoim pałacu z biblioteką napęczniała tomami klasyków, ustawionych na wielopiętrowych półkach, z przystawionymi mahoniowymi schodkami, na które nikt nigdy nie wchodził, w parku z gąszczem świerkowym z polaną pokrytą kobiercem mille fleurs nudziła się śmiertelnie”.

Jakie były dalsze losy tej postaci? O tym już w kolejnym artykule.

Maciej Kowalczyk

3 Archiwum Państwowe w Kaliszu, Akta gminy Skalmierzyce, sygn. 259, k. 1; sygn. 262, k. 1; J. Malkowski, *Opiekun powstańców z 1863 r. Wincenty Niemojowski (1854-1926)*, „Gazeta Ostrowska”, nr 47 (1197) z 21 listopada 2007, s. 22; J. Wojtczak, *600 lat Śliwnik cz. 6. Pułkownik Wincenty Niemojowski – ostatni dziedzic Śliwnik*, „Gazeta Skalmierzycka”, nr 11 (252), listopad 2014, s. 6; J. Malkowski, *Wincenty Niemojowski (1854-1926). Pułkownik honorowy weteranów 1863 r., powstaniec wielkopolski, społecznik i patriota*, w: M. Jaeger, K. Podczaska (red.), „Udział ziemian Wielkopolski Południowo-Wschodniej w powstaniu 1918-1919 roku”, s. 155, 158; J. Pietrzak, A. Gibasiewicz, *Dziedzice, dwory, pałace. Właściciele dóbr rycerskich w powiecie ostrowskim wielkopolskim 1795-1945*, Ostrów Wielkopolski 2020, s. 141.

4 W. Banach, *Kroniki literackie prowincji. Historie prawdziwe, prawdopodobne, prawie zmyślone*, Poznań – Ostrów Wielkopolski 2016, s. 199.

5 J. Wojtczak, *600 lat Śliwnik cz. III. Ród Niemojowskich na dobrach śliwnickich*, „Gazeta Skalmierzycka”, nr 8 (249), sierpień 2014, s. 7; J. Wojtczak, *600 lat Śliwnik cz. 5. Jadwiga z Kwileckich Niemojowska, ostatnia dziedziczka Śliwnik*, „Gazeta Skalmierzycka”, nr 10 (251), październik 2014, s. 4-5; J. Wojtczak, *600 lat Śliwnik. Rodzina Niemojowskich – epilog. Skalmierzycka krypta Niemojowskich*, „Gazeta Skalmierzycka”, nr 12 (253), grudzień 2014, s. 6-7; J. Wojtczak, *Niemojowscy ze Śliwnik i ich sławni przodkowie*, „Rocznik Ostrowskiego Towarzystwa Genealogicznego”, numer XI, rok 2016, Ostrów Wielkopolski 2016, s. 158-165; J. Pietrzak, A. Gibasiewicz, *Dziedzice, dwory, pałace*, s. 132; J. Wojtczak, *Z wizytą u sołtysa Śliwnik – spacerkiem na Zawady cz. II*, „Gazeta Skalmierzycka”, nr 2 (237), luty 2021, s. 6.

6 Archiwum Państwowe w Kaliszu, Akta gminy Skalmierzyce, sygn. 260, k. 15; sygn. 261, k. 7; sygn. 262, k. 47.

Rekordowa 118. akcja honorowego krwiodawstwa w Nowych Skalmierzycach

13 grudnia w CAS „Kolejarz” odbyła się 118. akcja poboru krwi i osocza, zorganizowana przez Klub Honorowych Dawców Krwi Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu.

Wydarzenie objęte honorowym patronatem Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Jerzego Łukasza Walczaka przyniosło rezultaty, które przerosły najśmielsze oczekiwania organizatorów.

Do udziału w akcji zgłosiło się 130 osób, a po przeprowadzeniu badań kwalifikacyjnych krew lub osocze oddało łącznie 125 krwiodawców. Spośród nich 112 osób oddało krew pełną – w sumie 50,4 litra, natomiast 13 osób osocze – 7,8 litra. W akcji uczestniczyło 89 mężczyzn i 41 kobiet, a jedna osoba oddała krew po raz pierwszy. Warto podkreślić, że wśród krwiodawców znalazło się również sześciu członków zaprzyjaźnionego Klubu HDK PCK OSP Skarżyn. Zebrana krew zostanie przeznaczona na leczenie poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym Jakuba Sobockiego.

Tradycyjnie wśród osób oddających krew rozlosowano nagrody główne – rowery. Tym razem trafiły one do Kamila Pawlaka, Kamila Nowaka oraz Rafała Pawlaka. Pozostali dawcy mogli liczyć na drobne upominki oraz posiłek regeneracyjny.

Po zakończeniu akcji odbyło się świąteczne spotkanie w gronie członków i sympatyków Klubu. Wśród zaproszonych gości obecni byli m.in. Zastępca Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Aleksander Liebert a także prezesi ościennych klubów HDK: Lucjan Ziemiński, Wiesław Czekalski, Stanisław Staroojciec oraz Henryk Sołtysiak.

Podczas uroczystości dyrektor Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu Małgorzata Tarnawska wręczyła oficjalne podziękowanie dla Klubu HDK Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce, wyrażając uznanie dla jego konsekwentnej i bardzo aktywnej działalności. Natomiast podziękowania od Klubu HDK otrzymali sponsorzy, bez których organizacja wydarzenia nie byłaby możliwa.

Podczas spotkania przyznano także odznaczenia „Zasłużony dla Honorowego Krwiodawstwa” II stopnia. Otrzymali je Agnieszka Paluszczak, która oddała już ponad 10 litrów krwi, oraz Mirosław Stawski mający na swoim koncie ponad 12 litrów oddanej krwi.

– Rok 2025 był dla Klubu HDK Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce wyjątkowo intensywny – podsumował prezes klubu Henryk Olejnik. – Zorganizowaliśmy siedem akcji krwiodawstwa, podczas których zebraliśmy łącznie ponad 193 litry krwi oraz 30 litrów osocza. To najlepszy dowód na ogromne zaangażowanie krwiodawców i osób wspierających nasze działania. Prezes dodał również, że każdy taki wynik to realna pomoc dla potrzebujących oraz silna motywacja do organizowania kolejnych inicjatyw na rzecz ratowania zdrowia i życia.

Patronat nad akcją obejmuje Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Jerzy Łukasz Walczak

KLUB HONOROWYCH DAWCÓW KRWI
GMINY I MIASTA NOWE SKALMIERZYCE

oraz Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kaliszu

zapraszają na

119. akcję poboru krwi i osocza (tylko 10 osób)

7 lutego

Zapisy telefoniczne: 697613949

13:00 - 17:00

Miejsce: **KOLEJARZ** CENTRUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

dla każdego upominek i gorący posiłek

Patroni sponsorzy: Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Jerzy Łukasz Walczak, Sekretarz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Michał Cudała, Jan i Anasztazy Garuszkowie, COMBO Comfort, Spółdzielnia Siat Łubiszew w Skalmierzycach, Ankastron i Ankastron Regionalny, Marek i Monika Roguszczyk, Cukierka Słodki, Janette i Łukasz, Maria i Piotr Gut i żona, Adna i Janusz Krawczyński, Marcin Krawczyk, Społeczność Mięsożarcia Jaruzł, Grupa Środowiska B-TGI, Białe i Czerwone Kuchnie, Wian-Syrena, Dostępny i Niedostępny, Węgorzata Jaruzł – Zarząd Centrum Kultury oraz Biuro Publicznej, POLKOPTRAM, Tomasz Błaszkowski, Węgorzata i Mirosław Stawski, Trade Plast Recycling sp. z o.o., Marcin i Beata, Beata i Robert Szarytkowski.

Obchody 107. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Nowych Skalmierzycach

27 grudnia 2025 roku odbyły się uroczyste gminne obchody Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.

Władze samorządowe, liczne delegacje organizacji społecznych i placówek oświatowych a także mieszkańcy uczcili pamięć powstańców, którzy walczyli o wolność Wielkopolski, wyrażając im cześć oraz uczestnicząc we mszy świętej w Sanktuarium Maryjnym w Skalmierzycach.

Uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów i zapalenia zniczy przy pomnikach poświęconych bohaterom walk przełomu lat 1918/1919. Wśród odwiedzonych miejsc znalazły się: obelisk w Śliwnikach, poświęcony Józefowi Idziorowi, dowódcy Straży Ludowej w Skalmierzycach, który brał udział w oswobodzeniu dworca i miasta, a później walczył w czasie Powstania Wielkopolskiego, pomnik Jana Mertki w Boczkowie, pierwszego poległego powstańca a także główne miejsce uroczystości – pomnik Powstańców Wielkopolskich w Nowych Skalmierzycach. Ważnym punktem wydarzenia było również zatrzymanie się przy tablicy pamiątkowej wiszącej na Domu Katolickim w Skalmierzycach, który

pełnił funkcję organizacyjną dla oddziału powstańczego Skalmierzyc i okolicznych miejscowości.

Za poległych bohaterów modlono się podczas zorganizowanej w skalmierzycy sanktuarium mszy świętej. Był to moment refleksji i wdzięczności za poświęcenie przodków. *Bardzo się cieszę, że pamiętamy o tym wydarzeniu i pielęgnujemy historyczny moment, kiedy spod tej świątyni powstańcy wyruszyli do walki* – powiedział celebryujący nabożeństwo ks. kanonik Sławomir Nowak.

Szczególnym i jednocześnie końcowym elementem obchodów była barwna rekonstrukcja historyczna, która przybliżyła realia tamtych dni, ukazując uczestnikom warunki życia i walki powstańców. Wideo, które odbyło się tuż przy świątyni, przygotowały: Stowarzyszenie „Inicjatywa Ziemi Bolimowskiej”, kierowana przez Bartosza Lisiaka Ostrowska Grupa Rekonstrukcji Historycznych, Towarzystwo Miłośników Miasta Lubonia, Iskra MC Poland oraz Szczep „Granica” im. Powstańców

Wielkopolskich w Nowych Skalmierzycach. W rolę narratora odgrywanych wydarzeń wcielił się historyk Maciej Kowalczyk.

Inscenizacja pn. „W Hołdzie Bohaterom Powstania Wielkopolskiego” była dofinansowana przez Ministerstwo Obrony Narodowej w ramach Programu Dotacyjnego: „Historia i tradycja oręża polskiego - edycja III” (2025 r.) w ramach projektu poświęconego upamiętnieniu Powstania Wielkopolskiego.

Magdalena Kapielska

Świąteczne występy w Centrum Kultury

Grudzień w Centrum Kultury oraz Bibliotece Publicznej Gminy i Miasta upłynął pod znakiem świątecznych spotkań z muzyką, teatrem i sztuką plastyczną.

Dzieci i młodzież uczestnicząca w zajęciach artystycznych CKBP zaprezentowali swoje umiejętności podczas cyklu wydarzeń, które odbyły się w CAS „Kolejarz”. Każde z nich wprowadzało publiczność w wyjątkowy, bożonarodzeniowy nastrój.

Pierwszym wydarzeniem był koncert instrumentalny, który odbył się 11 grudnia. Na scenie zaprezentowali się młodzi skrzypkowie ze studia „Music Play”, pracujący pod artystyczną opieką Aleksandry Śmiei. Kolędy i świąteczne melodie wzru-

szyły zgromadzoną publiczność i pokazały, jak duże postępy poczynili uczestnicy zajęć.

15 grudnia CAS „Kolejarz” zamienił się w przestrzeń teatralno-wystawienniczą. Grupa teatralna z Pracowni „Maski”, prowadzona przez Anetę Mikołajczyk, zaprezentowała w Starym Kinie spektakl pt. „Grinch”. Przedstawienie, inspirowane znaną świąteczną historią, spotkało się z bardzo ciepłym odbiorem. Tego samego dnia w głównym holu można było również podziwiać wystawę prac plastycznych oraz

rękodzielniczych przygotowanych przez uczestników Pracowni „Zaczarowane Pędzle” oraz „Ręczne cuda”. Kolorowe obrazy, prace z ceramiki oraz makramy powstały pod opieką Joanny Górskiej (plastyka), Ewy Skarżyńskiej (ceramika) i Justyny Mróz (makrama), zachwycając różnorodnością form oraz świąteczną symboliką.

Cykl wydarzeń zakończył się 18 grudnia koncertem gitarowym studia „Music Play”, przygotowanym pod kierunkiem Rafała Dankiewicza. Młodzi gitarzyści zaprezentowali świąteczny repertuar, udowadniając, że systematyczna praca i pasja przynoszą piękne efekty.

We wszystkich wydarzeniach uczestniczyła dyrektor CK oraz BP Małgorzata Jarosik. Gratulowała młodym artystom udanych występów, chwaliła ich zaangażowanie i postępy oraz składała serdeczne życzenia świąteczne uczestnikom, instruktorom i publiczności.

Świąteczne spotkania w „Kolejarzu” były nie tylko okazją do prezentacji talentów, ale także do wspólnego przeżywania magii Bożego Narodzenia i budowania lokalnej wspólnoty wokół kultury i sztuki.

Tekst Michalina Wilczura

Fot. Michalina Wilczura, Marcin Adamski

Mikołajkowe seanse filmowe w Starym Kinie

Centrum Kultury oraz Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce przygotowały dla dzieci i młodzieży wyjątkową mikołajkową atrakcję. W dniach 4, 5 i 8 grudnia 2025 roku w sali widowiskowej „Stare Kino” mieszczącej się w Centrum Aktywności Społecznej „Kolejarz” odbyło się sześć specjalnych seansów filmowych nawiązujących do tematyki zimy, Mikołajek i świąt Bożego Narodzenia.

Z zaproszenia skorzystali uczniowie i przedszkolaki z SP im. Powstańców Wielkopolskich i SP im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach, SP im. A. Mickiewicza w Skalmierzycach oraz SP im.

Orła Białego w Biskupicach Ołobocznych. Wstęp na pokazy był bezpłatny.

Mikołajkowe kino okazało się nie tylko świetną formą rozrywki, ale również

okazją do integracji oraz wprowadzenia dzieci i młodzieży w magiczny czas świąt. Organizatorzy podkreślają, że zainteresowanie projekcjami było bardzo duże, co zachęca do planowania kolejnych podobnych wydarzeń.

Michalina Wilczura

Świąteczne warsztaty rodzinne w SOWA

6 grudnia odbyły się warsztaty rodzinne i trzeba przyznać, że było naprawdę naukowo i magicznie. Kto by pomyślał, że zwykły klej może stać się bohaterem rodzinnego eksperymentu?

Podczas zajęć „Czy klej potrafi zrobić cuda?” dzieci i ich opiekunowie zanurzyli się w fascynujący świat chemii, sprawdzając, dlaczego klej klei, co dzieje się wewnątrz tej substancji i jak z kilku prostych składników można stworzyć własny klej. W ruch poszły ziemniaki, woda i skrobia, które wspólnie tworzą naturalny polimer i pokazują, że nauka naprawdę jest na wyciągnięcie ręki, a czasem nawet w zasięgu kuchennego blatu. Uczestnicy z zaciekawieniem obserwowali, jak te codzienne produkty zmieniają się w coś niezwykłego i jak mały eksperyment może zmienić proste

składniki w magiczny materiał. Nie brakowało przy tym śmiechu i momentów „wow”, gdy każdy mógł zobaczyć, że nauka wcale nie musi być skomplikowana ani nudna.

Kulminacyjnym punktem zajęć była twórcza część warsztatów, kiedy każdy z uczestników wziął w ręce klej i zabrał się za tworzenie świątecznych ozdób. Stoły załapała fala kreatywności – powstały kolorowe gwiazdki, błyszczące choinki i fantazyjne dekoracje. Warsztaty pokazały, że nauka nie jest odległą dziedziną z podręczników, lecz czymś, co można dotknąć, zobaczyć i poczuć samodzielnie.

Nie możemy doczekać się kolejnych spotkań, gdzie wiedza spotyka się z wyobraźnią, a codzienne składniki stają się początkiem niezwykłych eksperymentów. Ogromne podziękowania należą się wszystkim młodym naukowcom i ich opiekunom za ciekawość, pomysły i energię, dzięki którym każde warsztaty stają się niezapomnianym doświadczeniem. To niesamowite, ile można odkryć, gdy połączy się nauką dociekliwość z wyobraźnią, kreatywnością i odrobiną świątecznej magii, a zwykły klej – okazało się – może w tej opowieści zyskać status prawdziwego bohatera.

Marcin Adamski

Inicjatywa „SOWA - Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności” finansowana jest w ramach dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie umowy Nr 1/CNK-SOWA/2021 z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie uruchomienia przez Centrum Nauki Kopernik 50 lokalnych Stref Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) w latach 2021-2028.

Świątecznie w Środowiskowym Domu Samopomocy

Prawdziwie świąteczna atmosfera zapanowała 10 grudnia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Nowych Skalmierzycach. Podopieczni przygotowali niezwykle artystyczny – teatr cieni, który poruszył wszystkich obecnych.

Magia światła stworzyła wyjątkową opowieść o Bożym Narodzeniu. Nie zabrakło również części muzycznej.

Wśród obecnych na wydarzeniu znaleźli się m.in. Zastępca Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Aleksander Liebert, który podkreślił, jak ważna jest praca stowarzyszenia oraz życzył wszystkim zgromadzonym wesołych świąt. Podczas uroczystości obecni byli również Maksymilian Sztandera – przewodniczący Rady Gminy oraz Renata Nogaj - zastępca przewodniczącego.

Było to spotkanie pełne życzeń, radości oraz wzajemnej życzliwości.

Mateusz Kozanecki

Tradycja skalmierzyckich bartników zachowana

**„Bóg stworzył pszczołę, a pieczę nad nią powierzył wybranym”
- sentencja ta odnosi się do pszczelarzy, którzy opiekują
się pożytecznymi stworzeniami, jakimi są pszczoły.**

Wybranymi są też skalmierzyccy bartnicy, którzy spotkali się 6 grudnia 2025 roku, aby kultywować tradycję i świętować zakończenie sezonu oraz święto swojego Patrona, św. Ambrożego.

Pierwsza część uroczystości to msza św. w intencji pszczelarzy i ich rodzin w pięknych wnętrzach kościoła pw. św. Apostoła Bartłomieja w Biskupicach Ołobocznych. Zgodnie ze zwyczajem Eucharystia rozpoczęła się wprowadzeniem sztandaru koła i odśpiewaniem pieśni ku czci św. Ambrożego. Zebranych powitał i kazanie nawiązujące do uroczystości

rze, ich rodziny, sympatycy pszczelarstwa i miłośnicy smacznego, polskiego miodu, który „wybawia od choroby i starości, małych wzmacnia, cuda sprawia, źródłem jest wiecznej młodości”. Sprawozdanie z rocznej działalności koła przedstawił jego prezes. Znalazły się w nim informacje o cyklicznych zebraniach, spotkaniach w pasiekach, wyjazdach szkoleniowych i działaniach podejmowanych w celu propagowania pszczelarstwa oraz informacje statystyczne o odznaczeniach resortowych członków koła za zasługi dla pszczelarstwa. 35 pszczelarzy posiada Brązową Odznakę Polskiego Związ-

rzyc oraz podziękował pszczelarzom za „ogromne zaangażowanie, cierpliwość, poświęcenie i rozwijanie wieloletniej tradycji pszczelarskiej”. Prezes RZP WP w Kaliszu podziękował za „kultywowanie od wielu lat z wielką pieczołowitością pięknej tradycji ku czci św. Ambrożego, celebrowanie wspólnoty i przypomnienie, jak ważna jest natura i praca ludzkich rąk”. Po części oficjalnej była wspólna kolacja i słodka niespodzianka – miodowy tort. Uczestnicy spotkania mieli również okazję obejrzyć wystawę eksponatów i książek o tematyce pszczelarskiej, a na specjalnie przygotowanej ścianie zrobić zdjęcia z rekwizytami pszczelarskimi. Dużym zainteresowaniem cieszyła się fotogaleria „Wspomnień czar - zapisane w kadrze”.

wygłosił proboszcz parafii ks. Grzegorz Mączka, a pszczelarze z Biskupic Ołobocznych złożyli dary ołtarza w postaci miodu.

Druga część uroczystości miała miejsce w Zajeździe „Osada” w Skalmierzycach. Spotkanie uświetnili goście: Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Jerzy Łukasz Walczak, Prezes Regionalnego Związku Pszczelarzy Wielkopolski Południowej w Kaliszu Krzysztof Witwicki, Kierownik Referatu Kultury, Sportu i Promocji Gminy Dariusz Smułka oraz pszczela-

ku Pszczelarskiego, 25 pszczelarzy posiada Srebrną Odznakę, a Złotą Odznakę - 15 pszczelarzy, Medal Pamiątkowy profesora doktora Teofila Ciesielskiego - 6 pszczelarzy, Medal ks. doktora Jana Dzierżona - 5 pszczelarzy, a najwyższe odznaczenie resortowe Statuetkę ks. doktora Jana Dzierżona - 4 pszczelarzy. W czasie uroczystego spotkania głos zabrali goście. Nie zabrakło miłych słów i życzeń od burmistrza Jerzego Łukasza Walczaka, który podkreślił znaczenie pracy Koła Pszczelarzy ze Skalmie-

Uroczystość odbyła się w miłej i rodzinnej atmosferze z zachowaniem pięknej tradycji Koła Pszczelarzy w Skalmierzycach. Jean Paul pisał: „Pomimo, że każda chwila radości trwa niezmiernie krótko, a później znika, zawsze jednak zostawia nad sobą trwałą nadzieję i jeszcze trwalsze wspomnienia”. Niech nadzieja i wspomnienia będą trwałe i pozostaną w pamięci wszystkich, którzy uczestniczyli w spotkaniu.

Prezes Koła Pszczelarzy w Skalmierzycach

Grudzień w Klubie Senior+

Miniony grudzień w Klubie Senior+ w Nowych Skalmierzycach upłynął pod znakiem aktywności, wspólnoty i świątecznej magii. Każdy tydzień przynosił nowe wydarzenia, które nie tylko integrowały seniorów, ale także otwierały klub na mieszkańców gminy. Był to czas twórczości, spotkań, wyjazdów oraz wspólnego przeżywania wyjątkowych chwil.

Pasja, która nie zna wieku

Grudniowe wydarzenia rozpoczęła wystawa prac dwojga seniorów – Pani Marii i Pana Jerzego. Pani Maria od lat z ogromną cierpliwością tworzy hafty i wyszywanki, natomiast Pan Jerzy kilka lat temu odkrył w sobie pasję do malarstwa. Ich prace zachwycały starannością wykonania, bogactwem kolorów i emocjami, które można było w nich odnaleźć. Spotkanie było również okazją do rozmów o tym, że na rozwijanie talentów nigdy nie jest za późno.

Świąteczne przygotowania – wspólna radość tworzenia

Wraz z nadejściem grudnia Klub wypełnił się zapachem przypraw korzennych i świąteczną atmosferą. Seniorzy piekli i dekorowali pierniki, a jednocześnie przygotowywali stroiki i ozdoby bożonarodzeniowe. Każdy miał swoje zadanie, a efekty wspólnej pracy można było podziwiać przez cały okres świąteczny. Te chwile sprzyjały rozmowom, śmiechowi i budowaniu jeszcze silniejszych więzi.

Zdrowie i bezpieczeństwo na co dzień

Ważnym elementem grudniowego programu były spotkania edukacyjne. Seniorzy uczestniczyli w prelekcji psychodietetyka, podczas której poruszono temat zdrowego odżywiania, odpowiedniego nawodnienia oraz roli codziennej aktywności fizycznej. Z kolei podczas spotkania z funkcjonariuszami Policji z Nowych Skalmierzyc omawiano zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz zagrożenia związane z oszustwami i cyberprzestępczością. Oba spotkania miały bardzo praktyczny charakter.

Świąteczne wyjazdy i kulturalne przeżycia

Seniorzy odwiedzili Jarmark Bożonarodzeniowy we Wrocławiu, gdzie mogli poczuć klimat świąt wśród świateł, dekoracji i zapachu pierników. Dużym przeżyciem był także wyjazd do Kalisza na spektakl „Lecimy z kołędą”, który wprowadził uczestników w refleksyjny, pełen ciepła nastrój i przypomniał o najważniejszych wartościach.

Pomaganie, które łączy

Seniorzy z Klubu Senior+ aktywnie włączyli się w Charytatywny Jarmark Bożonarodzeniowy. Przez wiele tygodni przygotowywali ozdoby, które zaprezentowali na swoim stoisku. Udział w jarmarku był wyrazem otwartości, empatii i chęci niesienia pomocy innym, a jednocześnie okazją do spotkań z mieszkańcami.

Spotkania międzypokoleniowe pełne wzruszeń

Wyjątkowym elementem grudnia były wizyty dzieci i młodzieży. Klub odwiedziły przedszkolaki oraz uczniowie szkół podstawowych, którzy przynieśli własnoręcznie wykonane kartki i pierniczki a także zaprezentowali jasełka i kolędy. Te spotkania dostarczyły seniorom wielu wzruszeń i radości, pokazując, jak ważne i potrzebne są relacje między pokoleniami.

Wigilia – czas bliskości i wspólnoty

Najważniejszym momentem miesiąca była Wigilia Klubowa, do której seniorzy przygotowywali się przez wiele tygodni. Wspólne kolędowanie, jasełka w wykonaniu zespołu „Stokrotki” oraz obecność zaproszonych gości stworzyły atmosferę pełną ciepła, życzliwości i świątecznego spokoju.

Aktywność doceniona i nagrodzona

Pod koniec miesiąca delegacja seniorów wzięła udział w Senioriadzie 2025, podsumowującej projekt obywatelski skierowany do osób starszych. Klub Senior+ Nowe Skalmierzycy zajął czwarte miejsce w plebiscycie „Miejsce Przyjazne Seniorom”, co stało się dużym wyróżnieniem i potwierdzeniem, że codzienna praca i zaangażowanie mają realną wartość.

Grudzień w Klubie Senior+ pokazał, że seniorzy są aktywną, twórczą i niezwykle ważną częścią lokalnej społeczności, a wspólnie spędzony czas potrafi budować prawdziwą magię – nie tylko w święta.

Weronika Spaszewska, Monika Józefowicz-Binkowska

Bajkowe sukcesy w Powiatowym Konkursie Literackim

Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim jest corocznym organizatorem Powiatowego Konkursu Literackiego „Opowiedz mi bajkę”. Uczennice ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kotowiecku odniosły w nim potrójny sukces.

Zadaniem uczestników było napisanie bajki narracyjnej i opatrzenie jej własnoręcznie wykonaną ilustracją. Wydarzenie zostało objęte patronatem Starosty Powiatu Ostrowskiego Pawła Rajskiego. Nagrodę w konkursie stanowiło wyjątkowe, zbiorowe wydanie opowiadań laureatów wręczane podczas uroczystej gali w Ostrowie Wielkopolskim. Miło nam poinformować, że Kornelia Mania zajęła II miejsce w kat. kl. V-VI, przyznano także wyróżnienia: dla Mi-

chaliny Koralewskiej w kat. kl. III-IV i Leny Kołaczek w kat. kl. VII-VIII. Uczennice odebrały dyplomy i publikacje własnych bajek z rąk dyrektora Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Powiatu Ostrowskiego Rafała Lucińskiego, dyrektora Biblioteki Publicznej Jarosława Balcara i przewodniczącej jury Bogny Skrzypczak-Walkowiak. Rafał Luciński podkreślił, że niezwykle publikacje to okazja, by poświętować przy książce, która *jest najpiękniejszym zaproszeniem*

do świata magii i fantazji – miejsca pełnego zaczarowanych wątków oraz barwnych, niezwykłych postaci (...) Otwórz tę książkę i pozwól, by bajka Cię porwała... - czytamy wpis na okładce tegorocznej publikacji „Opowiedz mi bajkę”. Serdecznie gratulujemy laureatkom i życzymy kolejnych literackich sukcesów!

Urszula Adrian

Herbatka dla Babci i Dziadka

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Skalmierzycach wzięła udział w inicjatywie zorganizowanej przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Przez cały listopad uczniowie wraz z rodzicami przynosili upominki dla seniorów: herbaty, kawy, ciastka, rękawiczki, czapki, szaliki oraz kubki. Następnie uczniowie klas pierwszych, którzy wcielili się w rolę elfów – pomocników św. Mikołaja, z zaangażowaniem posegregowali wszystkie prezenty. Finałem akcji było dostarczenie przez przedstawicieli szkoły podarunków do Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu. Spotkanie przebiegło w przyjaznej atmosferze, a pełne serdeczności rozmowy z seniorami

był dla młodych wolontariuszy wyjątkowym doświadczeniem.

Udział w akcji pokazał, jak ważne jest dzielenie się dobrem oraz okazywanie życzliwości, zwłaszcza wobec osób starszych, które często zmagają się z samotnością. Nawet drobny gest może stać się symbolem ciepła, bliskości i solidarności. Akcja „Herbatka dla Babci i Dziadka” przypomina, że pomaganie innym buduje więzi międzyludzkie i sprawia, że świat staje się lepszym miejscem.

Sylwia Musiał

Sukcesy siódmoklasistów ze Szkoły Podstawowej im. Polskich Noblistów

Rok szkolny 2024/2025 nie przyniósł niespodzianek jeśli chodzi o Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy.

Także i tym razem uczniowie Szkoły Podstawowej im. Polskich Noblistów wzięli udział w eliminacjach wojewódzkich, które dla jednego z nich zakończyły się sukcesem. Uczeń klasy VII b Jakub Muzyka zajął w Poznaniu II miejsce i uzyskał prawo oraz przywilej reprezentowania Wielkopolski podczas finału ogólnopolskiego. Zmagania na szczeblu krajowym, rozgrywane po raz 41., miały miejsce w Legnicy w dniach 27-30 listopada, a Jakub poradził sobie doskonale, otrzymując Nagrodę Przewodniczącego Jury. Kuba prezentował tekst pod intrygującym tytułem: „O tym, jak postano-

wiełem zostać lekarzem, ale bardzo szybko mi przeszło”, w którym spacer po Nowych Skalmierzycach staje się antidotum na jedynekę z matematyki. Sukces siódmoklasisty doceniła także firma „Lazur”, przygotowując dla naszego Laureata specjalny upominek. Dziękujemy!

Zaszczyt szkole przyniosła także Oliwia Zych, koleżanka klasowa Jakuba, zajmując II miejsce w kategorii klas 7-8 w Powiatowym Konkursie Literackim „Opowiedz mi bajkę”. Jej opowiadanie wykorzystujące motyw powiązań rodzinnych z samym Mickiewiczem, wraz z rysunkami, znalazło się w publikacji,

którą można zakupić w Bibliotece Publicznej im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

Jesteśmy dumni z osiągnięć Jakuba i Oliwii, życzymy im dalszych sukcesów. Laureaci pracują pod kierunkiem polonistki Agaty Pawlaczyk-Wieczorek.

Agata Pawlaczyk-Wieczorek

„Witajcie w Lipcach!”

Jak każdego roku na początku grudnia, tak i tym razem społeczność Szkoły Podstawowej im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach świętowała Dzień Patrona.

Zawsze czekamy na tę uroczystość z utęsknieniem, gdyż jest to dla nas dzień wyjątkowy. Tym razem obchody dedykowane były Władysławowi Stanisławowi Reymontowi, gdyż rok 2025 - na mocy uchwały Senatu RP - został właśnie jemu poświęcony.

Naszą tegoroczną uroczystość zaszczylicili swą obecnością: Anna Piotrowska - dyrektor kaliskiej delegatury Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Aleksander Liebert - zastępca burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzycy, Elżbieta Nowak - wiceprezes Spółdzielczego Banku Ludowego w Skalmierzycach, Ilona Cierniak reprezentująca Spółdzielczy Związek Grup Producentów Rolnych Lazur, Patryk Klimczak reprezentujący firmę Tasomix, Katarzyna Koch - przewodnicząca Rady Rodziców wraz z członkami Rady oraz laureaci Gminnego Konkursu Plastyczno-Technicznego „Mój Przyjaciel Miś”. Niespodziewanie „pojawił się” także sam noblista, który skierował do zebranych wyjątkowe słowa korespondujące z własnym życiorysem.

Dyrektor szkoły Agnieszka Jaźwiec nawiązała w przemówieniu do koncepcji czterech pór roku i ich symboliki w ludzkim życiu, co doskonale wpisywało się w charakter obchodów. Podczas uroczystości ogłoszono także laureatów Szkolnej Sesji Naukowej inspirowanej twórczością polskich noblistów oraz szkolnego plebiscytu „Osobowość 2024/25” i „Społecznik 2024/25”. W tym roku Wielka Kapituła przyznała zaszczytne wyróżnienie w obydwu kategoriach, uznając iż „Osobowością 2024/25” jest Eryk Kozłowski z klasy VII b, a „Społecznikiem 2024/25” Mateusz Dominiak z klasy VIII b. Obaj wyróżnieni nie kryli zaskoczenia, a społeczność szkoły nagrodziła ich gromkimi brawami.

Dzień Patrona stał się również okazją do podziękowania sponsorom za wsparcie i okazane dobro. Po raz kolejny mogliśmy liczyć na pomoc ze strony Spółdzielczego Banku Ludowego, firm „Lazur”, „Mercedes” oraz „Tasomix”. Grupa taneczna przygotowała dla naszych sponsorów specjalny wy-

stęp. Tradycyjnie również odbyło się wręczenie uczniowskich „Nobelków”, którymi wyróżnienie zostali nauczyciele w ośmiu kategoriach powiązanych z działalnością patronów szkoły. Przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego złożyli wszystkim świąteczne życzenia i rozpoczęła się wyekwiwana część artystyczna.

Witajcie w Lipcach – moi kochani – wsi rozstawionej przez Noblistę, tutaj się żyje zgodnie z naturą i wierzy w prawdy oczywiste. Lipce to wioska jakich tysiące, smagana wiatrem, palona słońcem, tu się szanuje obyczaje, tu się surowe sądy wydaje. Tu ludzie z ziemią są związani, ona ich matką i karmicielką, bo ziemia dla lipieckich chłopów stanowi wartość naprawdę wielką. To początek przedstawienia w oparciu o wątek główny „Chłopów” Reymonta na podstawie autorskiego scenariusza Agaty Pawlaczyk-Wieczorek z oprawą muzyczną solistów i chóru szkolnego pod kierownictwem Justyny Kierzek-Gawrońskiej. Barwne widowisko przeniosło nas w czasy polskiej wsi z przełomu XIX i XX wieku, a całości dopełniły stroje i scenografia przygotowana przez Magdalenę Zielezińską-Wypiorczyk. Uczniowie klasy VII b po raz kolejny stanęli na wysokości zadania, a wyrazem uznania dla nich były owacje publiczności.

Agata Pawlaczyk-Wieczorek

Niezwykli kołędnicy

Na chwilę przed świętami Bożego Narodzenia uczniowie Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wlkp. wprowadzili świąteczną atmosferę w życie lokalnej społeczności.

Jako kołędnicy odwiedzili m.in. Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzycy, Spółdzielczy Bank Ludowy, Spółdzielnię Mleczarską „Lazur” oraz firmę Skalmex. Z kołędą na ustach, przy dźwiękach gitary i skrzypiec, młodzi artyści wyśpiewa-

li najpiękniejsze bożonarodzeniowe życzenia. Ich występy były wyrazem serdecznych podziękowań za wszelkie dobro, życzliwość i wsparcie, jakie szkoła otrzymuje od lokalnych instytucji.

Spotkania te stały się okazją do chwili refleksji, radości i wzajemnej życzliwości, przypominając, że magia świąt tkwi w dzieleniu się dobrem i budowaniu wspólnoty.

Magdalena Bogucka

Magia Świąt w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Droszewie – piernikowy aromat i twórcze świąteczne wianki

W naszej szkole świąteczna magia pojawiła się wcześniej niż zwykle. 5 grudnia szkolne korytarze wypełniły się nie tylko aromatem korzennych przypraw, lecz przede wszystkim radością, twórczym zapalem i ciepłem wspólnego działania. To wszystko za sprawą wyjątkowych warsztatów bożonarodzeniowych.

Uczniowie z klas I–III mieli okazję poczuć urok świątecznych przygotowań podczas warsztatów pieczenia pierników prowadzonych przez Joannę Marek. Dzieci z zachwytem mieszały składniki, wykrajały serduszka, choinki i renifery, a potem dekorowały wypieki kolorowym lukrem. W powietrzu unosił się zapach, który wielu dorosłym przywołuje wspomnienia z dzieciństwa. Dla maluchów było to nie tylko kulinarne doświadczenie, ale także moment budowania atmosfery wspólnoty i radości.

Z kolei uczniowie z klas IV–VIII przeżyli

wyjątkową przygodę twórczą podczas zajęć z wykonywania świątecznych wianków pod okiem Moniki Marek. Z gałązek świerku, suszonych pomarańczy, wstążek i błyszczących ozdób powstawały pełne uroku kompozycje. Każdy wianek odzwierciedlał charakter i wyobraźnię jego twórcy. Co ważne, te piękne dzieła trafiły na szkolny kiermasz, a zebrane środki zasiły konto Rady Rodziców, wspierając nasze wspólne inicjatywy. To piękny gest, w którym zaangażowanie uczniów zamieniło się w realne dobro.

Warsztaty były czymś więcej, niż tylko

przygotowaniem ozdób i wypieków. Stały się okazją do zatrzymania się na chwilę w codziennym pośpiechu, do rozmów, współpracy i odkrywania radości płynącej z tworzenia. Tak powstaje prawdziwy klimat Świąt — nie w pośpiechu galerii handlowych, lecz tam, gdzie spotykają się dziecięca spontaniczność i serdeczność szkolnej społeczności. Dziękujemy wszystkim, którzy tworzyli tę wyjątkową atmosferę.

Głos młodzieży w debacie „Zatrzymaj przemoc – zbuduj relację”

3 grudnia 2025 roku w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu odbył się finał projektu „S-O-S dla przemocy rówieśniczej”.

Spotkanie dało przestrzeń do odbycia ważnych rozmów, podzielenia się refleksjami i wspólnego szukania sposobów, by szkoły i domy były miejscem bezpiecznych relacji i lepszego zdrowia psychicznego młodych ludzi. Jako głos młodzieży w wydarzeniu aktywnie uczestniczyły ucznie Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Skalmierzycach Franciszek Binek.

Uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładu psycholog Magdaleny Kosowskiej o dziecku uwikłanym w przemoc rówieśniczą, podczas którego prowadząca przedstawiła najnowsze wyniki badań dotyczące tego zjawiska.

W debacie eksperckiej „Zatrzymaj przemoc – zbuduj relację”, która podsumowywała podjęte działania wzięli udział Maria Skowrońska – autorka programu „Słowa są Oknami lub Ścianami”, Katarzyna Telega – mediator, pedagog i edukator mediatorów

rówieśniczych IV Liceum Ogólnokształcącym im. Fryderyka Chopina w Ostrowie Wlkp., Daria Jurek – dyrektor Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Opatówku, Ewelina Dudek – naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Kalisza, podkom. Józef Kaleta – kierownik Ogniwa ds. Nieletnich i Patologii KMP Kalisz, Czesław Kruczek – zastępca dyrektora Departamentu Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Franciszek Binek podzielił się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi relacji między nastolatkami i działań wspierających, które może zaproponować szkoła. Uczestnicy debaty przyznali, że poznanie perspektywy ucznia było jednym z najistotniejszych elementów spotkania, które pozwoliło na lepsze zrozumienie problemów młodych ludzi.

W ramach projektu odbyły się szkolenia dla nauczycieli prowadzone przez

Agnieszka Ciekalską oraz Annę Bentyń, przygotowujące do realizacji programu profilaktycznego rekomendowanego przez MEN „Słowa są Oknami lub Ścianami”. Zaproszono również rodziców na warsztaty pt. „Empatyczna komunikacja – podstawą szczęścia rodzinnego”, czyli „umiejętności wychowawcze w pigułce”.

Projekt „S-O-S dla przemocy rówieśniczej” to ważna inicjatywa, mająca na celu przeciwdziałanie aktom agresji w szkołach. Uczestnicy starali się odpowiedzieć na pytania, jakie sygnały powinny nas niepokoić i jak możemy łączyć siły, by reagować skutecznie i mądrze. To kolejny krok do przodu na drodze budowania bezpiecznej przestrzeni edukacyjnej.

Aneta Powąska

Ogólnopolski sukces uczennicy z Droszewa

Marlena Klicha, uczennica klasy 3 Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Droszewie, zdobyła I miejsce w ogólnopolskim konkursie plastycznym „Patriotyzm u małego Mundka” w kategorii klas 1–3.

Marlenka wykonała pracę plastyczną wykorzystując technikę kredki.

Konkurs został przeprowadzony w ramach XX Ogólnopolskiej Franciszkańskiej Olimpiady Wiedzy o św. Maksymilianie. Te-

mat związany był z przypadającym w tym roku tysiącleciem koronacji Bolesława Chrobrego. Zadaniem uczniów było wykonanie pracy na podstawie fragmentu książki Marii Kączkowskiej pt. „Ojciec Kolbe”. Głównym motywem prac był powrót do XIX wieku i początku XX wieku (okres zaborów oraz wczesne lata niepodległości, kiedy to młodzi patrioci w ramach walki o zachowanie polskości malowali na murach orły).

Serdecznie gratulujemy Marlenie talentu, kreatywności i wspaniałego osiągnięcia! Jesteśmy z niej bardzo dumni!

Jarmark bożonarodzeniowy w Szkole Podstawowej w Gostycynie

„Kiedy człowiek potrafi pomagać i żyć dla drugiego człowieka, wtedy jego życie nabiera właściwego sensu” - tymi słowami rozpoczął się charytatywny jarmark bożonarodzeniowy, który wprowadził wszystkich w świąteczny nastrój.

Co czekało na wszystkich, którzy 15 grudnia 2025 roku odwiedzili naszą placówkę? Kiermasz ozdób i dekoracji świątecznych, kawiarenka z ciastami i herbatą zimową, foto-ścianka w aranżacji świątecznej, święty Mikołaj z koszykiem słodczy dla dzieci oraz warsztaty tematyczne i jasełka „Tadek Niejadek i przyjaciele idą do Betlejem”.

Niezwykłym urozmaicheniem była spe-

cialnie zaaranżowana sala sensoryczna, pomieszczenie pełne różnorodnych bodźców, w którym każde dziecko z przedszkola oraz klas I-III mogło doświadczać doskonałej zabawy. Wszystkie atrakcje cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dochód z kiermaszu został przekazany zmagającej się z chorobą nowotworową pani Ani.

Żadne wielkie dzieło nie powstaje w pojedynkę. Dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w przygotowanie wydarzenia. Była to doskonała okazja, by poczuć magiczną atmosferę świąt i zintegrować lokalną społeczność.

Organizatorzy

Bożonarodzeniowy kiermasz charytatywny

Coroczny kiermasz charytatywny z okazji świąt Bożego Narodzenia to już tradycja Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kotowiecku. Wydarzenie cieszy się dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej.

Podczas kiermaszu można było zaopatrzyć się w zawieszki, figurki, świeczniki, wieńce, kartki, choinki... Własnoręcznie wykonane dekoracje powstawały podczas spotkań szkolnego wolontariatu i zajęć szkolnych. Swoje prace na kiermasz dostarczyli także rodzice, dziadkowie, przedszkolaki, pracownicy placówki. Podczas świątecznego spotkania można było skosztować domowych wypieków, a na każdego uczestnika czekały pierniki.

Dziękujemy wszystkim za pomoc w organizacji kiermaszu oraz za hojność darczyńców. Fundusze uzbierane z akcji zostały przeznaczone na cele charytatywne.

Urszula Adrian

Festyn Świąteczny „Jarzębinki” - radość, integracja i magia świąt

Rada Rodziców Przedszkola „Jarzębinka” zorganizowała festyn świąteczny, który zgromadził przedszkolaków, ich rodziny oraz nauczycieli, tworząc pełną ciepła i radości atmosferę.

Wydarzenie było okazją do wspólnego świętowania oraz integracji całej społeczności przedszkolnej.

Festyn rozpoczął się przywitaniem uczestników oraz sprzedażą cegiełek, dzięki którym możliwe będzie wsparcie inicjatyw realizowanych na rzecz dzieci. Następnie kilka słów do zgromadzonych skierowała dyrektorka przedszkola, dziękując rodzicom i nauczycielom za zaangażowanie oraz współpracę.

Jednym z najważniejszych punktów programu były występy przedszkolaków. Dzieci z dumą zaprezentowały przygoto-

wane programy artystyczne, wzruszając i zachwycając publiczność. Po części artystycznej przyszedł czas na zabawę z animatorami, którzy zadbali o ruch i dobrą energię wśród najmłodszych. Ogromną atrakcją była wizyta Świętego Mikołaja, który przybył z workiem pełnym prezentów. Upominki dla przedszkolaków zostały zakupione przez Radę Rodziców i sprawiły dzieciom wiele radości.

W trakcie festynu na stołach poszczególnych grup dostępne były materiały do wykonania świątecznych prac plastycznych. Zarówno dzieci, jak i dorośli chętnie

uczestniczyli w twórczych aktywnościach. Dla wszystkich przygotowano także poczęstunek, który dopełniał świąteczny klimat spotkania.

Dziękujemy rodzicom, nauczycielom i osobom zaangażowanym w przygotowanie wydarzenia.

Katarzyna Świrta

Cyfrowa przygoda jarzębinkowych przedszkolaków

Jarzębinkowe przedszkolaki wzięły udział w projekcie edukacyjnym „Halo, Internet, tu przedszkolak!”, realizowanym w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.

Jego celem było przybliżenie zasad bezpiecznego i świadomego korzystania z Internetu - przestrzeni, z którą spotykają się coraz częściej podczas zabawy, nauki oraz kontaktu z bliskimi. Projekt powstał w oparciu o Konwencję o prawach dziecka, dlatego szczególnie nacisk położono na takie kwestie, jak ochrona prywatności, prawo do bezpieczeństwa a także prawo do informacji i wyrażania własnej opinii w środowisku online.

Dzieci dowiedziały się, że świat cyfrowy wymaga ostrożności i odpowiedzialności. Uczyły się rozpoznawać sytuacje, które mogą wzbudzać niepokój a także wskazywać dorosłych, u których mogą szukać wsparcia. Projekt pokazał, że Internet to nie tylko bajki i gry, ale również przestrzeń, w której warto dbać o swoją prywatność

i zachowywać się uważnie. Przedszkolaki zrozumiały, że korzystanie z urządzeń połączonych z Internetem powinno odbywać się za zgodą dorosłych, a kontakt z nieznaną osobą w sieci zawsze wymaga poinformowania opiekuna.

Działania projektowe zostały zorganizowane w formie zajęć, podczas których dzieci poznawały cyfrowy świat, uczyły się swoich praw wynikających z Konwencji, a następnie utrwały zasady bezpiecznego zachowania w Internecie. Kulminacyjnym elementem było stworzenie Kodeksu Małego Internauty, który w przystępny i zrozumiały sposób podsumował najważniejsze zasady, jakimi młodzi użytkownicy powinni kierować się w przestrzeni cyfrowej.

Udział przedszkolaków w projekcie „Halo, Internet Tu przedszkolak!” pozwolił

im zdobyć wiedzę i umiejętności niezbędne do mądrego i bezpiecznego korzystania z technologii. Zdobyte doświadczenia z pewnością będą przydatne podczas dalszego poznawania cyfrowego świata.

Anna Walczak

Wigilie klasowe i świąteczna „Familiada”

W Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kotowiecku ostatni dzień przed świętami uczniowie wraz z wychowawcami spędzają na wspólnym świętowaniu.

W tym roku społeczność szkolno-przedszkolna wzięła udział w „Familiadzie”.

Składanie życzeń, smakołyki, prezenty i czas na pogawędkę to stałe punkty klasowych spotkań. To także niezapomniane i piękne momenty, kiedy uczniowie i pracownicy szkoły dają się poznać od innej, rodzinnej strony. Pod świątecznymi drzewkami czekały na społeczność szkolną prezenty, które przygotowała Rada Rodziców.

Po wigiliach klasowych dwie uczniowskie drużyny – Elfy i Renifery wraz z kapitanami rywalizowały w turnieju znajomości zwyczajów bożonarodzeniowych opartym na znanym telewizyjnym show. Wygrana drużyna otrzymała symboliczny czek i miała prawo wyboru organizacji charytatywnej. Fundusze zbierane podczas bożonarodzeniowego kiermaszu charytatywnego zostały przekazane kaliskiej fundacji Nowa Nadzieja, która wspiera dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Podczas drużynowych zmagani można było usłyszeć świąteczne piosenki w wykonaniu uczniów, a szkolna „Familiada” zakończyła się finałowymi występami przedszkolaków i dzieci szkolnych.

Urszula Adrian

„Kasztanki” znów wystawiły Jasełka

Piękny śpiew kolęd i pastorałek po raz kolejny wypełnił mury Publicznego Przedszkola nr 2 „Pod Kasztanami” w Nowych Skalmierzycach.

Tradycyjnie wystawiony w okresie przedświątecznym jasełkowy spektakl, także i w tym roku uroczyste podkreślił radosny czas oczekiwania na przyście Pana i zgromadził liczną rzeszę przyjaciół. Wśród zaproszonych gości nie zabrakło przedstawicieli władz samorządowych: Sekretarza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzycy Michała Ciupki, ale również emeryto-

wanych pracowników placówki, rodziców oraz dziadków.

Nastrojowa sceneria, płynące z głębi serca słowa oraz autentyczna gra aktorska wszystkich zachwyciły. Dzieci włożyły wiele trudu w przygotowanie artystycznego występu, za co zostały nagrodzone gromkimi brawami. Wiele ciepłych słów popłynęło także z ust sekretarza, który nie tylko

złożył małym aktorom gratulacje, ale także życzył, by nadchodzące święta były radosne i przepełnione magią wigilijnej nocy. Na zakończenie gościom zostały wręczone drobne upominki wykonane przez dzieci.

„Jasełka Bożonarodzeniowe” w przedszkolu „Jarzębinka”

Okres poprzedzający Święta Bożego Narodzenia w przedszkolu „Jarzębinka” to czas pełen radosnych przygotowań.

Dzieci 6-letnie z grupy konwaliowej oraz słonecznej z wielkim zaangażowaniem i entuzjazmem przygotowywały bożonarodzeniowe jasełka.

Przedшкоlaki, ubrane w piękne, starannie dobrane stroje, zaprezentowały wzruszającą historię narodzin Dzieciątka Jezus. Występ uświetniły kolędy i pastorałki, które wprowadziły wszystkich w świąteczny nastrój. Przepiękna scenografia nadała spotkaniu uroczysty i nastrojowy charakter, podkreślając rangę wydarzenia.

Po zakończonym występie głos zabrała dyrektor, która złożyła wszystkim

zebranych serdeczne bożonarodzeniowe życzenia. Do życzeń dołączył również wiceburmistrz Nowych Skalmierzyc – Aleksander Libert.

Po jasełkach dzieci wróciły do swoich sal, gdzie czekała na nie miła niespodzianka - świąteczne prezenty w postaci nowych zabawek. Następnie przedszkolaki samodzielnie udekorowały stoliki stroikami i dekoracjami, aby zasiąść do wspólnego wigilijnego obiadu. Wzajemne życzenia, którymi zakończyło się to spotkanie, pozwoliły wszystkim jeszcze mocniej poczuć atmosferę zbliżających się świąt – pełną ciepła, radości i bliskości.

Wychowawcy i nauczyciele grup 6-letnich

Jasełka bożonarodzeniowe dla społeczności lokalnej

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia nasze 6-latki z przedszkola „Jarzębinka” zaprezentowały Jasełka dla Seniorów z Klubu Senior+ w Nowych Skalmierzycach oraz członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Radość”.

Przedstawienie miało uroczyste i wzruszający charakter. Dzieci z zaangażowaniem wcieliły się w swoje role, recytowały wiersze, tańczyły oraz śpiewały piosenki, kolędy i pastorałki, wprowadzając wszystkich obecnych w świąteczny nastrój. Mali artyści zostali nagrodzeni gromkimi brawami i ciepłymi uśmiechami publiczności.

Spotkanie było nie tylko pięknym artystycznym przeżyciem, ale także wspaniałą okazją do

międzypokoleniowej integracji i wspólnego przeżywania radości płynącej z bożonarodzeniowej tradycji. Dla seniorów był to moment pełen wzruszeń, a dla dzieci – lekcja wrażliwości i dzielenia się dobrem.

Serdecznie dziękujemy za zaproszenie oraz możliwość spędzenia tego świątecznego czasu w pełnej ciepła i życzliwości atmosferze.

Aneta Stodolska

Warsztaty świąteczne w żłobku

W naszym żłobku odbyły się warsztaty świąteczne zorganizowane dla dzieci uczęszczających do placówki oraz ich rodziców.

Podczas warsztatów dzieci wraz z rodzicami miały okazję wspólnie dekorować choinkę, która szybko wypełniła się kolorowymi i własnoręcznie wykonanymi ozdobami. Uczestnicy z wielkim zaangażowaniem tworzyli bombki, łańcuchy, aniołki oraz czapeczki Mikołaja.

Warsztaty były nie tylko okazją do rozwijania kreatywności dzieci, ale przede wszystkim do wzmacniania więzi rodzinnych oraz integracji rodziców i najmłodszych. Wspólna praca, rozmowy i uśmiechy stworzyły atmosferę pełną radości i wzajemnej życzliwości.

Serdecznie dziękujemy rodzicom za obecność, zaangażowanie oraz wspólnie spędzony czas. Takie chwile pokazują, jak ważna jest współpraca i wspólne przeżywanie radosnych momentów, zwłaszcza w tak wyjątkowym okresie, jakim są Święta Bożego Narodzenia.

Sylwia Choniawko

Wigilia w żłobku – pierwsze spotkanie z tradycją

Wigilia w żłobku to wyjątkowy i wzruszający moment, który wprowadza najmłodsze dzieci w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia.

Już od najmłodszych lat uczymy maluchy świątecznych zwyczajów, takich jak wspólne ubieranie choinki, kolędowanie, składanie życzeń czy dzielenie się opłatkami w symbolicznej formie dostosowanej do ich wieku.

Spotkanie było pełne radości i ciepła, a jego bohaterami były dzieci. Uroczystość

rozpoczęła się wspólnym kolędowaniem. Dzieci wraz z opiekunkami śpiewały najpiękniejsze kolędy, tworząc serdeczną i rodzinną atmosferę. Łamano się również opłatkiem. Była to lekcja życzliwości, dzielenia się i okazywania sobie dobroci. Następnie wszyscy zasiedli do wigilijnego stołu. Czekały na nich tradycyjne potrawy

wigilijne, przygotowane z wielką starannością przez panie kucharki z przedszkola „Jarzębinka”.

Wigilia w żłobku to czas radości, ciepła i budowania pierwszych doświadczeń związanych z tradycją. Dzieci poznają znaczenie wspólnoty, życzliwości i bycia razem. Takie chwile na długo pozostają w pamięci i pomagają kształtować szacunek do świątecznych obyczajów oraz rodzinnych wartości.

Sylwia Choniawko

Wicemistrzyni Polski z naszej gminy

W dniach 14-16 listopada 2025 roku w Wolicy k. Kalisza odbyły się Halowe Mistrzostwa Polski Amatorów w jeździectwie.

W konkurencji skoki przez przeszkody po raz pierwszy wystartowała mieszkanka gminy – Marysia Spaleniak. Znalazła się w gronie aż 57 zawodników w swojej kategorii.

Startując na klaczy Nike, osiągnęła ogromny sukces, zajmując drugie miejsce. Podczas całych zawodów pokonała wszystkie parkury bez ani jednej zrzutki. W eliminacjach pokonywała przeszkody na wysokości 80 cm, a w finale 85 cm. O końcowym wyniku zdecydował czas przejazdu – do złotego medalu zabrakło jej niewiele.

Marysia Spaleniak swoją przygodę z jeździectwem rozpoczęła w 2021 roku w stajni Moskit, a obecnie reprezentuje Klub Jeździecki Wolica. Trenuje pod okiem Julii Wojtasiak oraz Andrzeja Kuświka i to właśnie on przygotował ją do udziału w zawodach.

To imponujące osiągnięcie jest dowodem ciężkiej pracy, determinacji i stale rosnących umiejętności 15-letniej zawodniczki. Redakcja składa ogromne gratulacje i życzy powodzenia podczas kolejnych startów.

Wyniki końcowe finału:

- Malina Mirowska (bez klubu) – 35,16 s
- Marysia Spaleniak (Klub Jeździecki Wolica) – 39,21 s
- Zofia Jastrzębska (Ośrodek Jeździecki Iskierka) – 42,99 s.

Mateusz Kozanecki

Rowerowa pielgrzymka wiary

W roku jubileuszowym 2025 Jerzy Nijakowski, parafianin Diecezjalnego Sanktuarium Matki Bożej Skalmierzyckiej w Skalmierzycach, podjął wyjątkowe wyzwanie duchowe i fizyczne.

Kierując się Paszportem Pielgrzyma wydanym przez Akcję Katolicką przy parafii WNMP w Kaliszu, wyruszył w samotną pielgrzymkę rowerową do wszystkich wskazanych w nim miejsc.

Od sierpnia do listopada pokonał ponad

1163 kilometry, odwiedzając sanktuaria, kościoły i kaplice, a każdy etap skrupulatnie dokumentował. Choć jest amatorem, jego wyprawa stała się świadectwem wiary, wytrwałości i pasji.

Od 2017 roku Jerzy Nijakowski regular-

nie uczestniczy także w Skalmierzyckiej Pielgrzymce Rowerowej na Jasną Górę. Jego historia pokazuje, że pielgrzymowanie może mieć różne formy, a rowerowa droga do Boga może inspirować innych do łączenia duchowości z aktywnym stylem życia.

Magia świąt i piłkarskie emocje – Wigilia Akademii Piłkarskiej Nowe Skalmierzyce

15 grudnia 2025 r. w Akademii Piłkarskiej Nowe Skalmierzyce odbyło się spotkanie wigilijne.

Był to wyjątkowy moment w roku, kiedy zawodniczki i zawodnicy zamieniają sportowe stroje na odświętne ubrania, by celebrować minione dwanaście miesięcy pełne wyzwań, porażek i sukcesów.

Spotkanie było nie okazją do złożenia sobie życzeń, ale również bezcennym czasem integracji i zacieśniania więzi wewnątrz klubowej rodziny. Dziękujemy wszystkim zawodnikom, trenerom i rodzicom za ten rok. Szczególne

wyrazy wdzięczności kierujemy w stronę Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce a także rodziców zawodniczek i zawodników. To dzięki Państwa wsparciu oraz przychylności dla rozwoju sportowej pasji młodego pokolenia, możliwe jest organizowanie tak wyjątkowych wydarzeń oraz codzienne funkcjonowanie Akademii. Szczęśliwego Nowego Roku. Do zobaczenia na boiskach w 2026 roku.

Uczcili pamięć trenera

W dniach 20-21 grudnia 2025 r. odbył się III Memoriał im. Janusza Maciuszyna. Trener na przelomie lat 90. i dwutysięcznych wychował wielu znakomitych piłkarzy, pracował także w Klubie Sportowym Pogon Nowe Skalmierzyce. Łącznie w wydarzeniu wzięło udział 20 drużyn.

Pierwszego dnia rywalizowali młodzi adepti piłki nożnej w kategoriach: skrzat oraz młodzik. Drużyny zagrały każdy z każdym, wyniki nie były notowane. Liczyła się dobra zabawa oraz sportowa rywalizacja. Piłkarze otrzymali pamiątkowe medale, a zespoły nagrody w postaci piłek. Wyróżniający się zawodnicy dostali okolicznościowe statuetki i upominki. Wszystkich odwiedził Święty Mikołaj, rozdając sło-

dycze oraz niespodzianki. Organizatorzy oraz rodzice zadbali o posiłek oraz kącik kawowy z wypiekami.

Skrzat: Pogon Nowe Skalmierzyce Biali, Pogon Nowe Skalmierzyce Niebiescy, Pogon Nowe Skalmierzyce Czerwoni, LKS Gorzyczanka Gorzyce, OKS Ostrów Wielkopolski, Orzeł Wysocko Wielkie

Młodzik: Pogon Nowe Skalmierzyce Niebie-

scy, Pogon Nowe Skalmierzyce Biali, Ostrovia Ostrów Wielkopolski, OKS Ostrów Wielkopolski, Raszkwianka Raszków, UKS Express Lewków.

Drugiego dnia przeprowadzono zmagania w kategorii oldbojów. Tu również grano systemem każdy z każdym. Klasyfikacja końcowa przedstawiała się następująco:

1. Hurtagon Ogrodox
2. FC Wężowe Żelkusie
3. Catering Wierzбно
4. Smerfy
5. KS Pogon Nowe Skalmierzyce
6. Raszkwianka Raszków
7. Błyskawica Szczurawice
8. Wychowankowie Trenera Janusza Maciuszyna

Przyznane zostały również nagrody indywidualne. Najlepszym bramkarzem został Michał Śliwiński (Catering Wierzбно), strzelcem Karol Lużny (FC Wężowe Żelkusie), a MVP - czyli najbardziej wartościowym zawodnikiem - Rafał Drzazga (Hurtagon Ogrodox).

Wydarzenie było możliwe do zrealizowania dzięki wsparciu i zaangażowaniu samorządu i licznych sponsorów.

Tomasz Sobczak

Seniorzy Pogoni rozpoczęli przygotowania do rundy wiosennej

Po krótkiej przerwie zimowej piłkarze Pogoni wrócili do pracy. 7 stycznia pierwszy zespół biało-niebieskich oficjalnie rozpoczął przygotowania do rundy wiosennej Betclit III Ligi, grupy 2.

Od pierwszych zajęć zawodnicy weszli na wysokie obroty, bo czasu do pierwszych meczów o stawkę nie ma zbyt wiele.

Już po kilku treningach sztab szkoleniowy zaplanował grę wewnętrzną, która pozwoli ocenić dyspozycję zawodników po przerwie. To jednak dopiero początek intensywnego okresu. W planach jest aż siedem spotkań sparingowych, które mają jak najlepiej przygotować zespół do ligowych wyzwań.

Rywali nie zabraknie. Pogon zmierzy się z czterema zespołami z III ligi: Słężą Wrocław, GKS Bełchatów, Widzewem II Łódź oraz Legią II Warszawa. Uzupełnieniem będą mecze z drużynami IV ligi: Koroną Piaski, Polo-

nią Golina i Górnikiem Konin. Taki zestaw ma dać odpowiednią mieszankę intensywności i sprawdzianów na różnym poziomie.

Nie jest tajemnicą, że biało-niebiescy rozglądają się za wzmocnieniami, szczególnie w ofensywie. Już na pierwszych treningach pojawili się zawodnicy testowani, którzy mają powalczyć o miejsce w kadrze. Trener Błażej Marciniak jasno określa priorytety na najbliższe tygodnie: - *Głównym celem na okres przygotowawczy jest przede wszystkim to, żeby dobrze go przepracować bez żadnej kontuzji, a jednocześnie jak najmocniej podkręcić naszą intensywność w grze* - podkreśla szkoleniowiec Pogoni.

Do gry o stawkę zespół wróci jeszcze w lutym. Na początek czeka pucharowe starcie z Polonią Golina w ramach Pucharu Polski. Z kolei ligowa inauguracja rundy wiosennej zapowiada się wyjątkowo ciekawie. Do Nowych Skalmierzyc przyjedzie Unia Swarzędz, co oznacza derby Wielkopolski.

Paweł Maj

Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce Jerzy Łukasz Walczak

zaprasza na

KONCERT NOWOROCZNY

w wykonaniu

Miejsko-Gminnej Orkiestry Dętej przy OSP Skalmierzyce
oraz Stowarzyszenia Chór św. Grzegorza w Nowych Skalmierzycach

8 LUTEGO 2026, 16:00

Hala widowiskowa

przy szkole podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich

ul. Okólna 8, Nowe Skalmierzyce

